

Vlada Crne Gore

Ministarstvo za evropske integracije

Podgorica, 24.11.2009

U p i t n i k

Informacija koju od Vlade Crne Gore zahtijeva Evropska komisija u cilju pripreme Mišljenja o zahtjevu Crne Gore za članstvo u Evropskoj uniji

18 Aneks - Statistika

Odgovorno lice:	Gordana Djurovic
Rukovodilac grupe:	Svetlana Rajkovic
Zamjenik rukovodioca grupe:	
Sekretar grupe:	Vanja Grgurovic
Zamjenik sekretara grupe:	
Kontakt MEI:	
IT Podrška:	Miroslav Pejovic

Sadržaj:

18 Aneks - Statistika	6
150. Zakon o statistici i statističkom sistemu Crne Gore.....	7
151. Strategija razvoja statistike	19
152. Program statističkih istraživanja	31
Poreska uprava	68
Poreska uprava	68
Prijava poreza na dobit (PD).....	69

18 Aneks - Statistika

---

150. Zakon o statistici i statističkom sistemu Crne Gore

ZAKON O STATISTICI I STATISTIČKOM SISTEMU CRNE GORE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnovna načela zvanične statistike u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Crna Gora), organizacija statističkog sistema i principi na kojima se zasniva, program statističkih istraživanja, prikupljanje, obrada i čuvanje statističkih podataka, statistički registri, diseminacija statističkih podataka, način obezbjeđivanja povjerljivosti statističkih podataka, međunarodna statistička saradnja i ostala pitanja značajna za funkcionisanje statističkog sistema.

Član 2

Statistički sistem obezbjeđuje kvantitativne i reprezentativne informacije o ekonomskom, demografskom, socijalnom i stanju životne sredine u Crnoj Gori, svim korisnicima po najvišim profesionalnim standardima.

Član 3

Statističke aktivnosti sprovode organi i organizacije određene ovim zakonom i Programom statističkih istraživanja (u daljem tekstu: Program).

Ovaj zakon se ne odnosi na pripremu, prikupljanje, obradu, proizvodnju, korišćenje i čuvanje podataka u administrativne svrhe, kao ni na prikupljanje podataka metodom posmatranja i praćenja u nestatističke svrhe, odnosno za druge potrebe koje nijesu statističke.

Ovaj zakon se odnosi i na podatke iz stava 2 ovoga člana od trenutka kada podaci budu dostavljeni proizvođačima statistike određenim ovim zakonom.

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- Aktivnost statistike je svaka aktivnost uređena ovim zakonom, posebnim zakonom i Programom, uz primjenu naučnih i stručnih metoda i standarda u cilju proizvodnje, obrade i diseminacije rezultata statistike;
- Program je akt kojim se utvrđuju statističke aktivnosti za petogodišnji period, u skladu sa ovim zakonom;
- Godišnji plan sprovođenja istraživanja (u daljem tekstu: Godišnji plan) je akt koji se, u cilju izvršavanja Programa, utvrđuje za svaku godinu na koju se Program odnosi;
- Statističko istraživanje je metod sistematskog prikupljanja podataka neposredno od izvještajnih jedinica i isključivo u statističke svrhe;
- Statistički obrazac je svaki dokument koji se koristi za prikupljanje informacija od izvještajnih jedinica u statističkim istraživanjima;
- Prikupljanje podataka je aktivnost koja se odnosi na sprovođenje statističkih istraživanja, korišćenje administrativnih izvora podataka i metoda praćenja i posmatranja;
- Izvještajne jedinice su pravna lica ili njihovi djelovi, preduzetnici, fizicka lica, domaćinstva, organi državne uprave, organi lokalne uprave i druga lica koja daju podatke isključivo u statističke svrhe, u sadržaju i rokovima određenim Godišnjim planom;
- Statistička jedinica je metodološki jednoznačno određen nivo u svakom obliku prikupljanja podataka određen na takav način da izvještajnoj jedinici omogući iskazivanje podataka u prikupljanju a proizvođačima statistike agregiranje u obradi;
- Identifikator je svaka jedinstvena varijabla koja omogućuje direktno ili indirektno prepoznavanje individualne statističke jedinice;
- Rezultat statistike je svaki statistički podatak koji se proizvodi, obrađuje i diseminira u skladu sa odredbama ovog zakona;
- Proizvođači statistike su organi i organizacije određene ovim zakonom i Programom;
- Proizvodnja rezultata statistike predstavlja proces zaokruživanja svih aktivnosti prikupljanja, čuvanja, obrade, kompilacije, analiza i diseminacije statističkih podataka;

- Diseminacija obuhvata sve aktivnosti proizvođača statistike u vezi sa predstavljanjem rezultata statistike, obezbjeđivanjem pristupa rezultatima i metodologijama i obezbjeđivanjem dodatnih rezultata specifičnim korisnicima na njihov zahtjev;
- Statistički registri su nominalne liste o izvještajnim i statističkim jedinicama koje se stalno ažuriraju i koriste isključivo za statističke svrhe i
- Administrativni izvori podataka su zbirke podataka uređene na osnovu posebnih zakona, a koriste se za utvrđivanje prava i obaveza fizičkih i pravnih lica.

II OSNOVNA NAČELA STATISTIKE

Član 5

Statistika se zasniva na načelima relevantnosti, nepristrasnosti, pouzdanosti, transparentnosti, blagovremenosti, profesionalne nezavisnosti, racionalnosti, konzistentnosti, javnosti, statističke povjerljivosti i upotrebe ličnih podataka isključivo za statističke svrhe.

Član 6

Načela iz člana 5 ovog zakona imaju sljedeće značenje:

- 1) relevantnost - znači da statistički podatak mora da zadovolji jasno postavljene uslove informisanja koji se odnose na obezbjeđivanje svrhe statistike. Statistički podaci se periodično provjeravaju, a relevantne potrebe za statističkim podacima treba da budu blagovremeno identifikovane;
- 2) nepristrasnost - znači objektivna način određivanja definicija i metoda prikupljanja, obrade i diseminacije statističkih podataka, nezavisno od bilo koje vrste uticaja;
- 3) pouzdanost - znači da se metode i postupci vezani za prikupljanje, obradu i diseminaciju statističkih podataka određuju na osnovu najviših profesionalnih standarda, naučnih metoda i principa profesionalne etike, tako da statistički rezultati u potpunosti odražavaju posmatrane pojave i sa određenim nivoom preciznosti;
- 4) transparentnost - znači da izvještajne jedinice moraju biti upoznate sa zakonskom obavezom obezbjeđivanja podataka, svrhom za koju se traže podaci i mjerama zaštite podataka. Statistički podaci, ako nijesu individualni, moraju biti dostupni korisnicima;
- 5) blagovremenost - znači da se aktivnosti predviđene ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu njega ostvaruju i izvršavaju u propisanim rokovima;
- 6) profesionalna nezavisnost - znači da proizvođači statistike treba da obavljaju aktivnosti statistike primjenom naučnih i stručnih metoda nezavisno od bilo kakve vrste uticaja;
- 7) racionalnost - znači optimalno korištenje svih raspoloživih resursa i smanjenje opterećenosti izvještajnih jedinica. Količina posla i troškovi neophodni za proizvodnju statistike trebaju biti srazmjerni sa važnošću rezultata;
- 8) konzistentnost - znači da su statistički podaci dosljedni s obzirom na sadržaj, terminologiju i period. Međunarodno priznati koncepti, nomenklature, klasifikacije, definicije i metode se primjenjuju kako bi se postigla maksimalna međunarodna uporedivost statističkih podataka;
- 9) javnost - znači da su rezultati statistike istovremeno dostupni svim korisnicima;
- 10) statistička povjerljivost - predstavlja zaštitu podataka koja se odnosi na individualnu statističku jedinicu, a koji se prikupljaju isključivo za statističke svrhe ili su dobijeni posredno od administrativnih ili drugih izvora, od bilo kakve vrste zloupotrebe. To podrazumijeva zaštitu od upotrebe podataka u nestatističke svrhe i nezakonitog objavljivanja. Princip statističke povjerljivosti ne odnosi se na podatke organa Vlade Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) i
- 11) upotreba ličnih podataka isključivo za statističke svrhe - znači da podaci sakupljeni sprovođenjem statističkih aktivnosti na koje se odnose odredbe o statističkoj povjerljivosti, moraju biti korišćeni isključivo u skladu sa odredbama ovog zakona i ne mogu biti osnov za utvrđivanje prava ili obaveza izvještajnih jedinica.

III ORGANIZACIJA STATISTIČKOG SISTEMA

Član 7

Statistički sistem zasniva se na tri ključna principa i to:

- 1) metodološka konzistentnost znači zabranu unošenja u statistički sistem bilo kojeg podatka koji je nastao primjenom internih metodologija i koji nije u skladu sa međunarodnim standardima i klasifikacijama;
- 2) pravna konzistentnost znači da je ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu njega uređena organizacija svih aktivnosti statistike i
- 3) informatička konzistentnost znači stvaranje informacionog sistema koji prati koncepciju statističkog sistema. Proizvođač statistike je odgovoran za formiranje baza podataka koje su u njegovoj nadležnosti i obavezan je da ostalim učesnicima učini dostupnim sve podatke u skladu sa ovim zakonom u formi koja je najefikasnija. Svi drugi proizvođači imaju pravo i obavezu da izvornu bazu podataka ugrade u svoju bazu, u skladu sa definisanim kriterijumima, i nemaju pravo da formiraju sopstvenu, novu bazu, od podataka proizvedenih od strane drugih proizvođača u sistemu.

Član 8

Proizvođači statistike su:

- 1) organ uprave nadležan za poslove statistike (u daljem tekstu: nadležni organ);
- 2) Centralna Banka Crne Gore;
- 3) Komisija za hartije od vrijednosti;
- 4) organ uprave nadležan za poslove carina;
- 5) organ uprave nadležan za poreski sistem;
- 6) organ državne uprave nadležan za poslove finansija;
- 7) Centralni registar Privrednog suda;
- 8) organ uprave nadležan za poslove razvoja i
- 9) drugi organi određeni Programom.

Proizvođači statistike iz stava 1 ovog člana sprovode aktivnosti statistike utvrdene ovim zakonom u skladu sa metodologijom kojom se uređuje međusobna komunikacija učesnika u sistemu.

Metodologiju iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Proizvođači statistike iz stava 1 ovog člana odgovaraju za prikupljanje, proizvodnju, obradu i diseminaciju statističkih podataka, obradu administrativnih podataka i podataka prikupljenih metodom posmatranja, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 9

Statističke aktivnosti nadležnog organa obuhvataju:

- 1) razvoj statističkog sistema;
- 2) koordinaciju, izradu i izvršenje Programa i izvještaja o izvršenju Programa;
- 3) praćenje sprovođenja načela iz člana 6 ovog zakona;
- 4) određivanje, ažuriranje i održavanje metodoloških osnova, njihove uskladenosti u saradnji sa ostalim proizvođačima statistike, praćenje primjene istih i davanje uputstava ostalim proizvođačima statistike o primjeni metodologije;
- 5) pripreme i sprovođenje statističkih aktivnosti, ispunjavanje međunarodnih obaveza iz djelokruga rada utvrđenih Programom;
- 6) proizvodnju osnovnih pokazatelja i agregata statistike iz djelokruga rada utvrđenog Programom, korišćenje svih dostupnih izvora podataka, korišćenje administrativnih izvora podataka i podataka dobijenih metodom posmatranja i praćenja koje su prikupili svi proizvođači statistike;
- 7) praćenje i sprovođenje kontrole kvaliteta statističkih rezultata;
- 8) analize i tumačenja statističkih rezultata;
- 9) uvođenje i vođenje statističkih registara i statističkih baza podataka;

- 10) organizovanje razmjene rezultata i metodoloških osnova statistike sa drugim zemljama i međunarodnim organizacijama, osim ako u pojedinim slučajevima za to nije ovlašten drugi proizvođač statistike, odnosno ako posebnim zakonom nije drugačije određeno i
- 11) obavljanje i drugih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Član 10

Statističke aktivnosti drugih proizvođača statistike su:

- Centralna banka Crne Gore vodi monetarnu, finansijsku, statistiku osiguranja, statistiku bilansa placanja i placanja sa inostranstvom;
- Komisija za hartije od vrijednosti vodi statistiku tržišta kapitala;
- organ uprave nadležan za poslove carina prikuplja i kontroliše podatke o međunarodnoj razmjeni roba (carina i carinskih dažbina, akciza pri uvozu, izuzev na akciznu robu koja se nalazi u režimu odloženog plaćanja akcize, poreza na dodatu vrijednost pri uvozu, naknada za korišćenje puteva u postupcima tranzita robe preko teritorije Crne Gore, kao i administrativnih taksa koje se placaju na robu u carinskim postupcima);
- organ uprave nadležan za poreski sistem vodi statistiku fiskalnih prihoda;
- organ državne uprave nadležan za poslove finansija vodi statistiku fiskalnih rashoda i nefiskalnih prihoda;
- Centralni Registar Privrednog suda vodi statistiku privrednih subjekata (privredna društva, preduzetnici) i
- organ uprave nadležan za poslove razvoja vodi statistiku razvoja i investicija i objavljuje listu makroekonomskih indikatora.

IV SAVJET STATISTIČKOG SISTEMA

Član 11

U cilju unaprjeđivanja statističke kulture i znanja kao i ispunjavanja potreba korisnicima statističkih podataka, Vlada osniva Savjet statističkog sistema (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet je savjetodavno i stručno tijelo zaduženo za strateška pitanja statistike i statističkog sistema.

Član 12

Savjet:

1) daje stručna mišljenja i predloge o:

- Predlogu programa, Predlogu godišnjeg plana i Predlogu izvještaja o sprovođenju Godišnjeg plana;
- propisima kojima se ustanovljavaju novi ili mijenjaju postojeći administrativni izvori podataka;
- nacrtima zakona i drugih pravnih akata vezanih za proizvođače statistike ili za aktivnosti statistike;
- razvoju i unapređenju sistema statistike i međunarodnoj saradnji;
- povećanju nivoa znanja proizvođača statistike i korisnika podataka i
- ostalim pitanjima značajnim za funkcionisanje statističkog sistema;

2) razmatra:

- funkcionisanje statističkog sistema;
- slučajeve nedavanja podataka od strane subjekata koji vode administrativne izvore podataka, a koji se koriste za potrebe statistike;
- slučajeve kada proizvođači statistike ne postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona i
- druga pitanja od značaja za funkcionisanje statističkog sistema;

3) utvrđuje:

- listu makroekonomskih indikatora i periodiku u kojoj će biti objavljivani u saradnji sa organom uprave nadležnim za poslove razvoja;
- potrebu za sprovođenjem popisa, uvođenjem, revizijom ili ukidanjem obimnih statističkih istraživanja, infrastrukturnim projektima i finansijskim izvorima za njihovo sprovođenje i standarde i uputstva za primjenu osnovnih principa statistike.

Član 13

Savjet ima 17 članova i to:

- predstavnici proizvođača statistike iz člana 8 stav 1 tač. 1 do 8 ovog zakona;
- predstavnik organa državne uprave nadležnog za poslove finansija;
- starješina nadležnog organa;
- predstavnik Republickog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja;
- predstavnik Republickog fonda za zdravstveno osiguranje;
- predstavnik naučnih institucija - 1 član;
- predstavnik istraživačkih institucija - 1 član;
- predstavnik poslovnih asocijacija - 1 član;
- predstavnik NVO sektora – 1 član i
- predstavnik ostalih proizvođača statistike – 1 član.

Uslove za rad Savjeta obezbjeđuje nadležni organ.

Član 14

Članove Savjeta imenuje Vlada na predlog starješine nadležnog organa.

Savjet ima predsjednika i potpredsjednika koji se biraju iz reda članova Savjeta.

Organizacija i način rada Savjeta bliže se uređuju poslovnikom o radu.

Član 15

Članovi Savjeta se imenuju na period od pet godina i mogu biti imenovani još jednom.

Član 16

Stručna mišljenja i predlozi Savjeta u skladu sa odredbama ovog zakona su javni i objavljuju se na internet stranici Savjeta.

Član 17

Stručne i administrativne poslove za Savjet obavlja nadležni organ.

Savjet ima sekretara koji se imenuje iz reda zaposlenih u nadležnom organu.

Savjet može obrazovati komisije, ekspertske grupe i druga radna tijela.

Aktom o obrazovanju radnih tijela iz stava 3 ovog člana utvrđuju se poslovi i zadaci, sastav i način njihovog rada.

Savjet može angažovati u svojstvu konsultanta fizičko ili pravno lice iz zemlje ili inostranstva.

V PROGRAM STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA

Član 18

Aktivnosti statistike zasnivaju se na Programu.

Program, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove rada (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo), po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta, donosi Vlada.

Program iz stava 2 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore". Proizvođači statistike iz člana 8 stav 1 ovog zakona, dostavljaju nadležnom organu predloge za izradu Programa iz svoje nadležnosti, najkasnije do 10. maja u godini koja prethodi periodu za koji se Program donosi.

Član 19

Program sadrži:

- 1) pregled razvojnih ciljeva;
- 2) pregled glavnih rezultata statistike koje treba diseminirati po svakoj oblasti, periodiku diseminacije, glavne preglede usklađene sa međunarodnim standardima;
- 3) pregled najvažnijih aktivnosti na infrastrukturi i razvoju koje se ne mogu raspodijeliti po oblastima;
- 4) naziv odgovornog proizvođača statistike i
- 5) nivo diseminacije podataka.

Član 20

Radi izvršavanja Programa, donosi se Godišnji plan.

Godišnji plan, na predlog nadležnog ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta, donosi Vlada.

Godišnji plan iz stava 2 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Proizvođači statistike iz člana 8 stav 1 ovog zakona, dostavljaju nadležnom organu predloge za izradu Godišnjeg plana iz svoje nadležnosti, najkasnije do 10. maja u godini koja prethodi godini za koju se Godišnji plan donosi.

Član 21

Godišnji plan sadrži:

- 1) spisak statističkih istraživanja koja treba da se sprovedu, i to:
  - a) naziv odgovornog proizvođača statistike;
  - b) naziv istraživanja;
  - c) izvještajne jedinice;
  - d) obaveznost davanja podataka;
  - e) način prikupljanja podataka;
  - f) rokove prikupljanja podataka;
  - g) glavni sadržaj;
  - h) rokove i nivoe objavljivanja rezultata;
  - i) datum(e) podnošenja odgovora ako izvještajne jedinice same popunjavaju upitnike i
  - j) vezu sa tačkom u programu;
- 2) za prikupljanje podataka iz administrativnih izvora ili podataka dobijenih metodom posmatranja:
  - a) vrstu i naziv izvora (administrativni; posmatranje);
  - b) vlasnika izvora podataka;
  - c) proizvođača statistike (ako je različit od vlasnika izvora);
  - d) periodiku i rokove dostavljanja proizvođaču;
  - e) format transfera podataka;
  - f) sadržaj varijabli;
  - g) klasifikacije i definicije koje treba primijeniti prije dostavljanja podataka;
  - h) rokove i nivo objavljivanja podataka i
  - i) vezu sa tačkom u Programu;
- 3) razvoj i aktivnosti na infrastrukturi, popise i druga velika istraživanja data u programu:
  - a) naziv odgovornog proizvođača;
  - b) naziv aktivnosti i
  - c) ciljeve koje treba postići.

VI PRIKUPLJANJE PODATAKA

Član 22

Izveštajne jedinice moraju biti obaviještene, najkasnije do početka rada na prikupljanju podataka, o:

- 1) zakonskom osnovu za sprovođenje istraživanja;
- 2) svrsi istraživanja;
- 3) obavezi davanja podataka;
- 4) upotrebi podataka isključivo u statističke svrhe i
- 5) zaštiti podataka.

Član 23

Izveštajne jedinice su dužne da daju tačne, potpune i ažurne podatke bez naknade, u sadržaju i obliku koji propisuje proizvođač statistike i u rokovima propisanim Godišnjim planom.

Član 24

Ako podaci izveštajnih jedinica nijesu tačni, potpuni i ažurni, izveštajne jedinice su dužne da ih isprave ili dopune u skladu sa uputstvima i u rokovima koje određuje proizvođač statistike.

Član 25

Proizvođači statistike mogu zaključiti ugovor sa fizičkim ili pravnim licem o vršenju pojedinih poslova koji se odnose na statistički sistem.

Prilikom izvršavanja ovih poslova, lica iz stava 1 ovog člana, dužna su da postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona.

Proizvođači statistike vrše kontrolu i odgovorni su za kvalitet dobijenih rezultata iz stava 1 ovog člana.

Član 26

Proizvođači statistike anketarima, procjeniteljima, popisivcima, kontrolorima, instruktorima kao i ostalim licima koja su zadužena za direktno prikupljanje i kontrolu kvaliteta statističkih podataka izdaju pismena ovlašćenja sa potrebnim identifikacionim podacima.

Lica iz stava 1 ovog člana su dužna da se u obavljanju poslova pridržavaju odredaba ovog zakona koje se odnose na statističku poverljivost.

Član 27

U slučajevima kada je potrebno izvršiti ocjenu metodologije ili kvaliteta izvora podataka koje treba sakupiti statističkim istraživanjima ili popisom, proizvođači statistike, uz prethodno odobrenje Savjeta, mogu sprovesti probna istraživanja i u slučajevima kada takva istraživanja nijesu propisana Programom.

Podaci prikupljeni istraživanjima iz stava 1 ovog člana nijesu zvanični statistički podaci.

Član 28

Nadležni organ, u skladu sa odredbama ovog zakona, ima pravo pristupa licnim podacima dobijenim statističkim istraživanjima koja sprovode ostali proizvođači statistike, ukoliko su mu ti podaci potrebni za izvođenje aktivnosti statistike ili za procjenu kvaliteta rezultata.

Član 29

Radi obavljanja poslova statistike proizvođači statistike, u skladu sa odredbama ovog zakona, imaju pravo pristupa svim administrativnim izvorima podataka i podacima prikupljenim metodom posmatranja, osim ako je statistička upotreba tih podataka zabranjena posebnim zakonom.

Član 30

Vlasnici administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom posmatranja dužni su da bez naknade daju podatke na korišćenje, u skladu sa zahtjevom proizvođača statistike i pod uslovima predviđenim Programom.

Član 31

Nadležni organ ima pravo da zahtijeva od izvještajnih jedinica dodatne podatke ukoliko su mu potrebni za kontrolu kvaliteta podataka i ispunjavanje zadatka.

VII OBRADA I ČUVANJE PODATAKA

Član 32

Proizvođači statistike su dužni da uklone identifikatore izvještajnih jedinica nakon obrade i korišćenja za potrebe ažuriranja registara prikupljenih podataka ili podataka preuzetih iz administrativnih izvora, izuzev u slučajevima iz člana 39 ovog zakona.

Proizvođači statistike su dužni da, odmah po završetku unosa, šifriranja i obrade podataka, unište statističke obrasce koji sadrže podatke dobijene statističkim istraživanjima.

Član 33

Nadležni organ ima pravo da u cilju izvršavanja svojih zadataka, modifikuje podatke dobijene iz administrativnih izvora podataka, kako bi bili usklađeni sa definicijama i klasifikacijama koje se koriste za statističke registre koje organizuje i vodi.

Član 34

Proizvođači statistike su dužni da arhiviraju i čuvaju podatke organizovane i šifrirane na nivou statističke jedinice, bez identifikatora, najmanje deset godina.

Poslije isteka roka iz stava 1 ovog člana, podaci se arhiviraju u skladu sa odredbama posebnog zakona.

Član 35

Podaci iz člana 34 ovog zakona čuvaju se na način kojim se sprječava njihovo uništavanje, zloupotreba, otuđivanje i neovlašćeno korišćenje.

Član 36

Način čuvanja, vrijeme, tehnički uslovi i organizacija čuvanja statističkih podataka iz člana 34 ovog zakona uređuju se aktom koji donosi nadležno ministarstvo.

VIII STATISTIČKI REGISTRI

Član 37

Savjet, na predlog nadležnog organa, donosi akt o klasifikacijama i standardima koje koriste svi proizvođači statistike.

Član 38

Statistički registri koje organizuje i vodi nadležni organ su:

- 1) poslovni registar;
- 2) registar poljoprivrednih domaćinstava i
- 3) registar prostornih jedinica.

Registar stanova i zgrada vodi organ uprave nadležan za poslove nekretnina.

Organizacija, način i vođenje registara iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i korišćenja podataka iz tih registara, uređuju se aktom nadležnog ministarstva, na predlog Savjeta.

Član 39

Podatke iz administrativnih izvora, popisa, statističkih istraživanja ili podatke dobijene metodom posmatranja nadležni organ koristi u svrhu organizacije i vođenja statističkih registara.

Član 40

Podaci iz statističkih registara ne smiju se davati korisnicima u obliku i na način kojim se omogućava prepoznavanje jedinice na koju se podaci odnose.

Nadležni organ može praviti uzorke za statistička istraživanja na zahtjev korisnika, uz plaćanje odgovarajuće naknade.

U uzorku iz stava 2 ovog člana mogu se navesti nazivi i adrese izabranih izvještajnih jedinica.

Korisnik, iz stava 2 ovog člana, potpisuje ugovor kojim se obavezuje da će ove informacije koristiti samo za posebno istraživanje i da će uništiti identifikatore nakon završetka prikupljanja podataka.

Nadležni organ vodi evidenciju o korisnicima iz stava 4 ovog člana.

Način vođenja evidencije iz stava 5 ovog člana uređuje se aktom nadležnog ministarstva.

IX DISEMINACIJA

Član 41

Proizvođači statistike diseminiraju zbirne (agregatne) statističke podatke u skladu sa uslovima i rokovima navedenim u Programu.

Statistički podaci iz stava 1 ovoga člana moraju biti istovremeno i na jednak način dostupni svim korisnicima.

Član 42

Starješina nadležnog organa obavezan je da javno objavi ispravku pogrešnog tumačenja ili zloupotrebe statističkih podataka.

Član 43

Podaci dobijeni istraživanjima koja su finansirana iz Budžeta Crne Gore su besplatni.

Član 44

Proizvođači statistike dužni su da izrade i održavaju Kalendar objavljivanja statističkih podataka koji sadrži datume objavljivanja statističkih podataka, najkasnije do 20. decembra tekuće godine za iduću godinu.

Kalendar iz stava 1 ovog člana se objavljuje na internet stranici proizvođača statistike i Savjeta.

Svako odstupanje od rokova navedenih u Kalendaru mora biti najavljeno i obrazloženo.

Član 45

Statistički podaci moraju biti objašnjeni na način kako bi korisniku bili razumljivi.

Korisnici statističkih podataka, prilikom njihove upotrebe, moraju navesti izvor tih podataka.

Član 46

Proizvođači statistike mogu na zahtjev korisnika davati podatke dobijene posebnim obradama.

Troškove posebnih obrada iz stava 1 ovoga člana snose korisnici koji su zahtijevali takvu obradu.

Podaci iz stava 1 ovog člana ne smatraju se rezultatima statistike.

Član 47

Svi vidovi diseminacije podataka moraju biti u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na povjerljivost.

X POVJERLJIVOST

Član 48

Individualni podaci o fizičkim ili pravnim licima su povjerljivi i predstavljaju službenu tajnu.

Član 49

Podaci prikupljeni, obrađeni i sačuvani za potrebe statistike smatraju se povjerljivim kada omogućavaju direktnu ili indirektnu identifikaciju fizičkog ili pravnog lica.

Fizičko ili pravno lice direktno je identifikovano svojim imenom i adresom ili zvanično dodijeljenim i poznatim identifikacionim brojem.

Indirektnom identifikacijom smatra se svaka mogućnost utvrđivanja identiteta statističke jedinice, osim slučajeva iz stava 2 ovog člana.

Član 50

Povjerljivi podaci bice isključivo korišteni za proizvodnju statistike u naučne svrhe u skladu sa zakonom.

Podaci za čiju su upotrebu izvještajne jedinice dale izričit pristanak, ne smatraju se povjerljivim.

Član 51

Proizvođači statistike mogu, na pismeni zahtijev i uz prethodno odobrenje starješine nadležnog organa, davati individualne statističke podatke, bez identifikatora, naučno-istraživačkim institucijama u svrhe obavljanja naučnoistraživačke djelatnosti.

U zahtjevu iz stava 1 ovoga člana mora se jasno naznačiti svrha korišćenja statističkih podataka.

Upotreba statističkih podataka iz stava 1 ovoga člana uređuje se ugovorom kojim se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti isključivo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korišćenje neovlašćenim licima i da će ih nakon obrade uništiti.

Član 52

Proizvođači statistike vode evidenciju o korisnicima iz člana 51 ovog zakona, kao i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

Način vođenja evidencije propisuje nadležno ministarstvo.

Član 53

Lica koja učestvuju u proizvodnji statistike imaju pristup povjerljivim podacima samo u onoj mjeri u kojoj su ovi podaci potrebni za njihovu proizvodnju.

Lica iz stava 1 ovog člana moraju postupati u skladu s odredbama ovoga zakona koje se odnose na povjerljivost i zaštitu statističkih podataka i nakon prestanka obavljanja učešća u proizvodnji statistike.

Član 54

Rezultati statistike ne smiju biti distribuirani korisnicima ukoliko sadrže ili otkrivaju povjerljive podatke.

Agregati ekonomskih jedinica smatraju se povjerljivim ukoliko se sastoje od najmanje tri jedinice, a udio jedne jedinice u agregatu prelazi 85% ukupnog iznosa.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana nadležni organ, u cilju zaštite javnog interesa, po pribavljenom mišljenju Savjeta, može donijeti odluku o objavljivanju prikupljenih informacija.

Izvještajne jedinice na koje se odnosi izuzetak iz stava 3 ovog člana moraju o tome biti blagovremeno obaviještene.

Član 55

Proizvođači statistike dužni su da po službenoj dužnosti preduzmu sve mjere administrativne, tehničke ili organizacione prirode potrebne za zaštitu povjerljivih podataka od nezakonitog pristupa, otkrivanja ili upotrebe.

XI MEĐUNARODNA STATISTIČKA SARADNJA

Član 56

U izvršavanju međunarodnih obaveza proizvođači statistike su dužni da ostvaruju saradnju sa proizvođačima statistike iz drugih država i međunarodnim organizacijama, kroz zaključivanje ugovora o međunarodnoj saradnji i razmjeni statističkih podataka, uz obavezu poštovanja i primjene međunarodnih standarda.

Zaključeni ugovori dostavljaju se na evidentiranje Savjetu.

Način vođenja evidencije propisuje nadležno ministarstvo.

Član 57

Nadležni organ organizuje razmjenu rezultata i metodoloških osnova sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, ako Savjet za to ne ovlasti drugog proizvođača statistike, odnosno ako je posebnim zakonom drugacije određeno.

Nadležni organ i drugi proizvođači statistike, pod uslovima iz stava 1 ovog člana, mogu prenositi individualne podatke bez identifikatora subjektima iz člana 56 ovog zakona, ukoliko takvi korisnici osiguravaju statističku povjerljivost i zaštitu podataka u skladu sa odredbama ovog zakona.

Svaki prenos podataka navedenih u stavu 2 ovog člana mora se evidentirati uz navođenje države, odnosno međunarodne organizacije kojoj su dostavljeni.

Proizvođači statistike vode posebnu evidenciju o zahtjevima i odobrenim prenosima podataka.

Subjekti iz stava 2 ovog člana moraju dati pismenu izjavu u kojoj potvrđuju da će se na takve podatke primijeniti odredbe o statističkoj povjerljivosti i da će se ti podaci koristiti isključivo u statističke svrhe.

XII NADZOR

Član 58

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih propisa koji su donijeti na osnovu ovog zakona vrši nadležno ministarstvo preko inspekcije rada, u skladu sa zakonom.

XIII KAZNE NE ODREDBE

Član 59

Novčanom kaznom od desetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, preduzetnik, organ državne uprave i organ lokalne samouprave, ako ne dostavi tačne, potpune i ažurne podatke u sadržaju, rokovima i na način utvrđen Godišnjim planom, odnosno ako ne ispravi ili dopuni podatke u skladu sa uputstvima i rokovima koje odredi proizvođač statistike (cl. 23 i 24).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, organu državne uprave i lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 60

Novčanom kaznom od desetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, organ državne uprave i organ lokalne samouprave ako ne da na korišćenje podatke, bez naknade, u skladu sa zahtjevom proizvođača statistike (član 30).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, organu državne uprave i lokalne samouprave novčanom kaznom u iznosu od polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 61

Novčanom kaznom od desetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice ili organ državne uprave ako:

- 1) ne ukloni identifikatore izvještajnih jedinica nakon obrade i korišćenja za potrebe ažuriranja registara prikupljenih podataka ili podataka preuzetih iz administrativnih izvora (član 32 stav 1);
- 2) ne uništi statističke obrasce koji sadrže podatke dobijene statističkim istraživanjima, odmah po završetku unosa, šifriranja i obrade podataka (član 32 stav 2);
- 3) ne arhivira i čuva podatke organizovane i šifrirane na nivou statističke jedinice, bez identifikatora, najmanje deset godina (član 34 stav 1) i
- 4) da korisnicima podatke u obliku i na način kojim se omogućava prepoznavanje jedinice na koju se podaci odnose (član 40 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu ili organu državne uprave novčanom kaznom u iznosu od polovine do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 62

Članovi Savjeta imenovaće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 63

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se dosadašnji propisi, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 64

Do donošenja Programa iz člana 18 ovog zakona primjenjivaće se važeći Program istraživanja.

Izmjene važećih metodoloških osnova, do njihovog usklađivanja sa međunarodno prihvaćenim normama i standardima, vršiće proizvođači statistike, po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta.

Član 65

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o statistici ("Sl. list SRCG" br. 6/67) i primjena Zakona o sistemu statističkih istraživanja ("Sl. list SRJ" br. 80/94).

Član 66

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u " Službenom listu Republike Crne Gore".

151. Strategija razvoja statistike

**STRATEGIJA RAZVOJA STATISTIKE
2009-2012. godine**

Decembar 2009. godine

Sadržaj

I.	UVOD	
.....	.....	22
II	MISIJA	
.....	.....	22
III	VIZIJA	
.....	.....	22
IV	STATISTIČKI SISTEM CRNE GORE	23
V	STRATEŠKA PODRUČJA I CILJEVI	23
5.1	Strateški ciljevi	23
5.1.1	<i>Metodologija obračuna statističkih podataka u skladu sa EU standardima</i>	24
5.1.2	<i>Kodeks prakse evropske statistike</i>	24
5.1.3	<i>Jačanje saradnje institucija statističkog sistema u skladu sa evropskim standardima</i>	25
5.1.4	<i>Ljudski resursi i organizacija rada</i>	26
VI	POJEDINAČNI CILJEVI	26
6.1	Makroekonomska statistika i cijene	26
6.2	Poslovne statistike	27
6.3	Statistika robne razmjene sa inostranstvom	27
6.4	Statistika poljoprivrede	27
6.5	Statistike demografije i popisa stanovništva	27
6.6	Statistike tržišta rada, uslova života, socijalne usluge i potrošnje domaćinstava	28
6.7	Klasifikacije	28
6.8	Informaciono - tehnološka podrška	28
6.9	Diseminacija i usluge korisnicima	28
7.0	Medjunarodna saradnja	29
7.1	Edukacija korisnika i poboljšanje imidža statistike	29
	Pregled skraćenica u tekstu	30
	Pregled važnijih definicija	30

I. UVOD

Potpuna integracija sa Evropskim statističkim sistemom i primjena pravilnika o radu evropske statistike postaju glavni izazov Zavodu za statistiku Crne Gore – MONSTAT. Zvanična statistika igra dvostruku ulogu u procesu stabilizacije i pridruživanja: prvo, kao pojedinačno poglavlje *acquis-a*; drugo zvanična statistika služi drugim oblastima obezbjeđujući podatke za nadgledanje promjena i procijenu uticaja politike koja je izabrana. Stoga Strategija razvoja statistike u Crnoj Gori odredjena je strateškim ciljem Crne Gore – integracija sa EU, što pretpostavlja ubrzavanje procesa harmonizacije zvanične statistike sa standardima EU, jer pouzdani i uporedivi statistički podaci predstavljaju preduslov za uspješne pregovore.

Razvoj statističkog sistema je složen proces koji zahtijeva stalan dijalog s korisnicima statističkih podataka, izvještajnim jedinicama i drugim nosiocima aktivnosti zvanične statistike, uz kontinuirano praćenje i primjenjivanje međunarodnih standarda. Posebna briga u tom procesu odnosi se na formiranje i održavanje odgovarajućih ljudskih i materijalnih resursa. Stoga, Strategija razvoja statistike u Crnoj Gori u periodu od 2009-2012. godine je dokument čija je svrha da definiše strateške odnosno prioritetne ciljeve, kao i opšta načela i kriterijume za djelovanje zvanične statistike. Strategija će ujedno predstavljati i osnovu za izradu Akcionog plana tj. za definisanje statističkih aktivnosti, dinamike realizacije, kao i za planiranje rezultata za period strateškog upravljanja zvaničnom statistikom definisanom ovom Strategijom.

Za potrebe srednjoročnog planiranja razvoja službene statistike izradjuje se i Program statističkih istraživanja u periodu od 2008-2012. godine, koji se bazira na razradjenom pojmu statističkog proizvoda, a iz njega izvedeni Godišnji plan istraživanja, kao kratkoročni dokument, razraduje statističke aktivnosti do nivoa statističkih istraživanja.

Strategija razvoja statistike u Crnoj Gori odredjena je misijom, vizijom, strateškim područjima i ciljevima. Planirani razvoj procijenjen je na osnovu potreba domaćih i međunarodnih korisnika statističkih podataka, ali i zadataka koje pred statistiku postavlja očekivano pridruživanje Evropskoj uniji. Razvoj koji je planiran ovom Strategijom neophodan je i moguć, a njegova realizacija zavisi i od obezbjeđivanja potrebnih ljudskih, finansijskih resursa i pomoći međunarodnih institucija.

II MISIJA

Zadatak zvanične statistike je da obezbjeđuje kvantitativne i reprezentativne informacije o ekonomskom, demografskom, socijalnom i stanju životne sredine u Crnoj Gori, svim korisnicima po međunarodno definisanoj metodologiji i najvišim profesionalnim standardima. Podaci za nacionalne potrebe i međunarodnu diseminaciju se obezbjeđuju sa minimalnim troškovima.

Moderan pristup menadžmenta, stručno usvršavanja kadra, redovno usklađivanje sa međunarodnim standardima, orijentacija ka korisnicima, modernizacija procesa i poboljšanje radnih uslova su najvažnije aktivnosti koje omogućavaju Zavodu za statistiku Crne Gore da ispuni misiju.

III VIZIJA

Naša vizija je da Zavod za statistiku Crne Gore bude prepoznat kao institucija koja obezbjeđuje međunarodno uporedive, pouzdane i pravovremene podatke u skladu sa potrebama korisnika na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Statistika se zasniva na načelima relevantnosti, nepristrasnosti, pouzdanosti, transparentnosti, blagovremenosti, profesionalne nezavisnosti, racionalnosti, konzistentnosti, javnosti, statističke povjerljivosti i upotrebe ličnih podataka isključivo za statističke svrhe.

IV STATISTIČKI SISTEM CRNE GORE

Statistički sistem Crne Gore ili njegove učesnike čine: nosioci statističkih aktivnosti, izvještajne jedinice i korisnici statističkih podataka.

Pored Zavoda za statistiku (u daljem tekstu: MONSTAT), prema Zakonu o statistici i statističkom sistemu zvanični proizvođači statistike su:

- Centralna Banka Crne Gore;
- Komisija za hartije od vrijednosti;
- Organ uprave nadležan za poslove carina;
- Organ uprave nadležan za poreski sistem;
- Organ državne uprave nadležan za poslove finansija;
- Centralni registar privrednog suda;
- drugi organi određeni Programom;

U skladu sa Zakonom o statistici, MONSTAT je zadužen i za razvoj statističkog sistema, koordinaciju, izradu i izvršenje Programa istraživanja, izradu Strategije razvoja statistike; određivanje, ažuriranje, održavanje i praćenje uskladenosti metodoloških osnova statističkog sistema u saradnji sa ostalim proizvođačima statistike; davanje uputstava ostalim proizvođačima statistike o primjeni metodologije; komunikaciju sa međunarodnim institucijama i druge poslove određene Zakonom.

Izvještajne jedinice su pravna lica ili njihovi djelovi, preduzetnici, fizička lica, domaćinstva, organi državne uprave, organi lokalne uprave i druga lica koja daju podatke isključivo u statističke svrhe.

Korisnici statističkih podataka nalaze se u svim područjima ekonomskog i društvenog života, od pojedinih građana, poslovnih subjekata, tijela zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, tijela državne uprave i lokalne samouprave, akademskih, naučno-istraživačkih institucija, kao i nevladinih organizacija do evropskih i drugih međunarodnih institucija.

U cilju unapredjenja statističke kulture i znanja kao i ispunjavanje potreba korisnicima statističkih podataka, Vlada Crne Gore osnovala je i Savjet statističkog sistema, kao savjetodavno i stručno tijelo za pitanja statistike i statističkog sistema Crne Gore.

V STRATEŠKA PODRUČJA I CILJEVI

Strateška područja razvoja crnogorske statistike u periodu od 2009-2012. određena su prioritetom usaglašavanja crnogorske statistike sa EU standardima, a sa druge strane postojećim stanjem i realnim mogućnostima statističkog sistema.

Strategija razvoja strukturirana je kroz četiri područja:

- Metodologija obračuna statističkih podataka u skladu sa EU standardima;
- Kodeks prakse evropske statistike;
- Jačanje saradnje institucija statističkog sistema u skladu sa evropskim standardima;
- Ljudski resursi i organizacija rada.

Strateški ciljevi pojedinih oblasti, određuju promjene koje će obezbjediti usaglašenost strateških područja sa Evropskim statističkim sistemom. Takođe, ciljevi postavljeni ovom strategijom izvedeni su iz Nacionalnog programa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period 2008-2012. godine i kao takvi predstavljaju osnovu za uporedivost sa međunarodnom statističkim sistemima, što doprinosi jačanju povjerenja u statistiku.

5.1 Strateški ciljevi

Osnovni strateški ciljevi definišu polazište (opis trenutnog stanja); opšti cilj ili glavne pravce djelovanja i pojedinačne ciljeve koje tim djelovanjem zvanična statistika treba da postigne.

5.1.1 Metodologija obračuna statističkih podataka u skladu sa EU standardima

Polazište: Osnovni zadatak statistike jeste da prikaže objektivnu sliku realnog okruženja u državi po međunarodno prihvaćenoj metodologiji. Ostvarenje tog cilja podrazumijeva kontinuirano razvijanje sistema za praćenje i mjerenje stanja i promjena u vremenu u skladu sa međunarodnom metodologijom.

Opšti cilj: Potpuna primjena međunarodnih statističkih standarda i klasifikacija.

Pojedinačni ciljevi:

Kod postojećih istraživanja primijeniti nova metodološka rješenja uz rješavanje prelaznog mehanizma za njihovu primjenu;

Nova istraživanja uvoditi u sistem potpuno uskladjena sa EU standardima uz korišćenja uspješne prakse zemalja EU;

Izvršiti racionalizaciju postojeće strukture i načina realizacije statističkih istraživanja spajanjem dva ili više istraživanja u jedno;

Metodološka konherentnost - u sistem ne može ući podatak koji je rezultat interne metodologije, a koji nije u skladu sa međunarodnim standardima i klasifikacijama;

Unapredjivanje metodologije u dijelu primjene informatičko-tehnoloških rješenja u prikupljanju i obradi podataka;

U skladu sa praksom EU, posvetiti veliku pažnju terminološkom i metodološkom ujednačavanju definicija i pojmova, tako da se omogući obostrano korišćenje i medjusobno upoređivanje statističkih pokazatelja zvanične statistike i statistike zemalja EU.

5.1.2 Kodeks prakse evropske statistike

Polazište: Povjerenje u zvaničnu statistiku u velikoj mjeri zavisi od poštovanja široko prihvaćenih smjernica koje su postavljene u Zakoniku evropske statistike i u Osnovnim principima zvanične statistike UN. Kodeks evropske statistike postavlja 15 ključnih principa za proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike i institucionalno okruženje u kojem nacionalne statističke vlasti i statističke vlasti Zajednice funkcionišu. Kodeks rada Evropske statistike takođe određuje kvalitet statističkih podataka.

Opšti cilj: Obezbijediti potpuna primjenu pravila definisanih Kodeksom evropske statistike na nivou cijelog statističkog sistema.

Pojedinačni ciljevi:

Institucionalno okruženje - Institucionalni i organizacioni faktori imaju značajan uticaj na efikasnost i pouzdanost statističke institucije koja proizvodi i vrši diseminaciju statistike. Relevantni aspekti jačanja institucionalnog okruženja su:

Profesionalna nezavisnost - Profesionalna nezavisnost statističkih službi od drugih političkih, zakonodavnih ili upravnih organa, kao i od privatnog sektora, osigurava kredibilitet Evropske statistike.

Mandat za prikupljanje podataka – Statistički organi moraju imati jasan zakonom određen mandat za prikupljanje informacija za potrebe Evropske statistike. Upravni organi, preduzeća, domaćinstva i javnost generalno, moraju po zakonu imati obavezu da omoguće pristup ili da dostavljaju podatke za potrebe Evropske statistike, a na zahtjev statističkih organa.

Adekvatnost resursa – Resursi koji su na raspolaganju statističkim organima moraju biti dovoljni da zadovolje zahtjeve Evropske statistike.

Obavezujući kvalitet – Sve zemlje članice Evropskog statističkog sistema (ESS) preuzimaju obavezu da rade i sarađuju u skladu sa principima utvrđenim u Deklaraciji o kvalitetu Evropskog statističkog sistema.

Statistička povjerljivost – Mora se apsolutno garantovati privatnost davaoca podataka (domaćinstva, preduzeća, uprave i drugi učesnici), povjerljivost informacija koje oni daju i koje se koriste za statističke potrebe.

Nepriistrasnost i objektivnost – Statistički organi moraju proizvoditi i diseminirati Evropsku statistiku, poštujući nezavisnost, na objektivan, profesionalan i transparentan način, gdje se svi korisnici tretiraju jednako.

Statistički procesi - Evropski i drugi međunarodni standardi i pozitivna praksa moraju se u potpunosti poštovati u procesima koje sprovodi statistička institucija u organizovanju, sakupljanju, obradi i diseminaciji zvanične statistike. Ugled baziran na dobrom upravljanju i efikasnosti povećavaju kredibilnost statistike. Relevantni aspekti jačanja statističkih procesa su:

Dobra metodologija – Kvalitetna statistika zasniva se na dobroj metodologiji. Ovo traži adekvatne instrumente, procedure i ekspertizu.

Odgovarajuće statističke procedure – Odgovarajuće statističke procedure, primijenjene od faze prikupljanja podataka do procjene podataka, moraju biti osnova kvalitetne statistike.

Racionalna opterećenost respondenata – Opterećenje respondenata mora odgovarati potrebama korisnika. Opterećenje na respondente ne smije biti preveliko. Statistički organ prati stepen opterećenja na respondente i određuje plan smanjenja opterećenja tokom vremena.

Efikasno korišćenje sredstava – Sredstva se moraju efikasno koristiti.

Statistički rezultati - Statistički podaci koji su na raspolaganju moraju da zadovolje potrebe korisnika. Statistika je u skladu sa evropskim standardima kvaliteta i služi da zadovolji potrebe nacionalnih institucija, evropskih institucija, vlada, naučnih institucija, poslovnih subjekata i javnosti uopšte. Relevantni aspekti statistički rezultata su:

Relevantnost – statistika mora zadovoljiti potrebe korisnika

Tačnost i pouzdanost – statistika mora tačno i pouzdano odražavati realnost.

Pravovremenost i preciznost – statistika mora da se diseminira pravovremeno i precizno.

Koherentnost i uporedivost – statistika mora da bude vremenski konzistentna i uporediva između regiona i zemalja; mora da omogući kombinovanje i zajedničko korišćenje podataka iz različitih izvora.

Dostupnost i jasnoća – statistika mora da bude predstavljena na jasan i razumljiv način, diseminirana na prihvatljiv i odgovarajući način, raspoloživa i dostupna na nepristrasnoj osnovi sa pratećim meta podacima i uputstvima.

5.1.3 Jačanje saradnje institucija statističkog sistema u skladu sa evropskim standardima

Polazište: Nedovoljno razvijena saradnja između institucija statističkog sistema na obavezujućoj osnovi (podzakonski akti i memorandumima o saradnji).

Opšti cilj: Razviti sistem zvanične statistike u skladu sa međunarodnim i nacionalnim potrebama i zahtjevima.

Pojedinačni ciljevi:

Lociranje odgovornosti za kvalitet podataka svih institucija – proizvođača statistike;

Jačati ulogu MONSTAT-a kao koordinatora i metodološkog lidera u odnosu na druge proizvođače statistike, što će pozitivno uticati na koherentnost, cjelovitost i primjenu standardnih klasifikacija i definicija u formiranju statističkih pokazatelja;

Potpisivanje memorandumima o saradnji između proizvođača sistema. Samo primjenom istih statističkih standarda u cijelom statističkom sistemu moguće je dobiti cjelovitu i koherentnu sliku o društvenom i ekonomskom stanju u zemlji;

Stvaranje informacionog sistema koji prati koncepciju statističkog sistema. Proizvođač podataka je odgovoran za formiranje baze podataka koji su u njegovoj nadležnosti i da ostalim učesnicima učini dostupnim sve podatke, što je zakonski uređeno;

Veća iskorišćenost administrativnih izvora odnosno manja opterećenost izvještajnih jedinica;

Obezbijediti uslove i pravovremenost za realizaciju za praćenje uskladenosti statističkog sistema sa EU standardima (*Statistical Management Information System - SMIS+*).

5.1.4 Ljudski resursi i organizacija rada

Polazište: Velika osjetljivost na odliv kadrova što narušava održivost statističkog sistema.

Opšti cilj: Razviti mehanizme za smanjenje odliva kadrova koji je angažovan na poslovima statistike.

Pojedinačni ciljevi:

Usvajanje organizacije rada u skladu sa evropskom statistikom;

Pravovremeno obezbijediti i razvijati ljudske resurse organizovanjem i obezbjedjivanjem stručnih obuka;

Uskladiti uslove rada zaposlenih sa evropskim standardima u pogledu primanja i uslova u kojima rade;

Obezbijediti mogućnost stalnog stručnog usavršavanja kroz oblike koje organizuju međunarodne insitucije, kao i otvaranjem mogućnosti pohađanja postdiplomskih studija u oblasti statistike;

Uspostaviti sistem praćenja interne produktivnosti i rezultata rada u cilju stvaranja uslova za pravovremeno otklanjanje problema i planiranja daljeg usavršavanja i napredovanja zaposlenih;

Obezbijediti adekvatan polsovni prostor za MONSTAT.

VI POJEDINAČNI CILJEVI

Pojedinačni ciljevi Strategije, rezultat su razrade strateških ciljeva i prioriteta statistike postavljenih Nacionalnim planom integracija. Shodno tome, najznačajnije promjene moraju se sprovesti prvo u oblasti nacionalnih računa i ekonomskih statistika, a potom u društvenim statistikama koje odgovaraju potrebama korisnika statističkih podataka i prate međunarodne standarde. Poseban cilj je međunarodna saradnja.

6.1 Makroekonomska statistika i cijene

U segmentu makroekonomskih statistika postoji opsežan plan i niz strateških ciljeva koje MONSTAT namjerava ostvariti. Prihvaćen je evropski koncept i nov način obračuna BDP-a koji je postavljen preko CARDS 2003 projekta i u saradnji sa MMF-om. Bruto domaći proizvod (BDP) se obračunava u tekućim i stalnim cijenama na godišnjem nivou, i to po dva pristupa - proizvodnom i potrošnom. U narednom periodu radiće se na daljoj implementaciji međunarodnih standarda SNA 93 i ESA 95. Postojeći obračuni biće poboljšani, a posebna pažnja biće posvećena uvodjenju novih makroekonomskih agregata i računa. Planira se kompletiranje svih institucionalnih sektora: nefinansijski, finansijski, sektor države, neprofitne institucije koje služe domaćinstvima, sektor domaćinstava kako bi se obuhvatila cijela ekonomija tj. sve ekonomske aktivnosti. U narednom periodu težište će biti i na postepenom razvoju nacionalnih računa po ESA redosledu odnosno izrada kompletnog seta iz kategorije tekućih računa.

Jedan od važnih ciljeva, posebno s obzirom na očekivanja Crne Gore prema pridruživanju Europskoj uniji, jeste postepeno uvodjenje kvartalnog obračuna bruto domaćeg proizvoda (BDP) prema proizvodnom i potrošnom metodu.

U oblasti statistike cijena, nastaviće se sa uskladjivanjem indeksa potrošačkih cijena (CPI) i uvođenje potpuno harmonizovanog modela obračuna prema COICOP klasifikaciji. Ovim će se prihvatiti evropski standard u mjerenju i praćenju inflatornih kretanja.

Nastaviće se učešće u regionalnom projektu obračuna i upoređivanja pariteta kupovne moći sa zemljama u regionu, ali i sa članicama EU.

6.2 Poslovne statistike

Glavni strateški pravci razvoja poslovne ili biznis statistike odnose se na razvoj strukturalnog biznis istraživanja i razvoj kratkoročne biznis statistike.

Osnovni cilj, kada je u pitanju strukturalno biznis istraživanje odnosi se na uspostavljanje konzistentnog sistema strukturalnih biznis statistika harmonizovanog sa Evropskom unijom koji će omogućiti prikupljanje, proizvodnju i diseminaciju pouzdanih, uporedivih i pravovremenih strukturalnih pokazatelja o nosiocima ekonomskih aktivnosti. Pomenuto istraživanje treba da upotpuni podatke koji se dobijaju iz završnih računa i poreske statistike, kao osnova za obračun pokazatelja o rezultatima poslovanja ekonomskih subjekata po EU standardima. Takođe, rezultati strukturalnog biznis istraživanja koristiće se i kao osnova za obračun BDP-a.

Najviše promjena planirano je u okviru usaglašavanja kratkoročnih indikatora sa EU standardima i preporukama – po definiciji i obuhvatu, i to u oblasti industrije, građevinarstva, trgovine, turizma, investicija i saobraćaja. Kratkoročna biznis statistika ima široku upotrebu, a posebno pri sagledavanju strukture i evolucije poslovne aktivnosti, biznis ciklusa jedne ekonomije i trendova.

6.3 Statistika robne razmjene sa inostranstvom

Jedan od važnijih zadataka pri uključivanju Crne Gore u Evropsku uniju jeste praćenje robne razmjene sa inostranstvom. Stoga, planira se uvođenje Intrastat-a, kao novog istraživanja za praćenje robne razmjene zemalja članica Evropske unije na osnovu izvještaja poslovnih subjekata koji učestvuju u toj razmjeni, a nastaviće se praćenje robne razmjene s trećim zemljama na bazi carinskih deklaracija.

U tom cilju biće potrebno primijeniti propise i metodologiju Evropske unije i definisati zakonsku regulativu, nosioce i učesnike u procesu uvođenja Intrastat-a.

6.4 Statistika poljoprivrede

Statistika poljoprivrede jedna je od prioritarnih statistika pri uključivanju Crne Gore u Evropsku uniju. Poljoprivredna statistika obuhvata oblasti: strukturalnu statistiku (Popis poljoprivrede i struktura poljoprivrednih gazdinstava), proizvodnu statistiku (biljnu proizvodnju, stočarstvo), agromonetarnu statistiku, šumarstvo, ribarstvo i statistiku životne sredine.

Glavni strateški cilj u oblasti statistike poljoprivrede odnosi se na realizaciju Popisa o poljoprivredi, što će obezbijediti kvalitetne i međunarodno uporedive podatke za potrebe agrarne politike, planiranje i sprovođenje politike održivog razvoja.

Na bazi popisa poljoprivrede izradiće se Statistički registar porodičnih poljoprivrednih gazdinstava, na osnovu kojeg će se sprovesti revizija postojećih istraživanja u oblasti poljoprivrede i koji će ujedno biti osnova za nova istraživanja. Organizovan, pouzdan i ažuriran registar porodičnih poljoprivrednih gazdinstava je dobra osnova za sva istraživanja u oblasti statistike poljoprivrede, čija bi uloga bila, pored povećanja kvaliteta prikupljenih podataka kao i smanjenje troškova sprovođenja statističkih istraživanja preko izabranih reprezentativnih uzoraka.

Jedan od važnijih ciljeva jeste uspostavljanje i razvoj agromonetarne statistike u skladu sa EU standardima.

Takođe će se razvijati i statistika zaštite životne sredine, radiće se na unapređenju istraživanja o komunalnom i industrijskom otpadu kao i na reviziji postojećih istraživanja iz vodoprivrede.

6.5 Statistike demografije i popisa stanovništva

U narednom periodu planira se i sprovođenje Probnog popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2009. godine, usvajanje Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u toku 2010. godine, kao i sprovođenje popisa 2011. godine.

U ostale razvojne aktivnosti u oblasti statistike stanovništva spada izrada projekcije stanovništva od 2005. do 2050. godine, kao i uvođenje istraživanja o spoljnim migracijama u skladu sa EU regulativom.

6.6 Statistike tržišta rada, uslova života, socijalne usluge i potrošnje domaćinstava

Pod tržištem rada podrazumjevaju se svi statistički podaci vezani za zapošljavanje, kao i podaci vezani za zaposlene i nezaposlene, uključujući i podatke o zaradama i drugim vrstama primanja. Anketa o radnoj snazi potpuno uskladjena sa međunarodnim standardima i sprovodi se kontinuirano mjesečno, odnosno nedjeljno anketiranje sa kvartalnim objavljivanjem rezultata. Prilikom definisanja osnovnih kontigenata radne snage korišćene su međunarodne preporuke, definicije, tako da informacije iz ove Ankete predstavljaju najvažniji izvor podataka iz oblasti statistike rada koji su sadržinski i metodološki uporedivi sa istovrsnim podacima drugih zemalja. U statistici zarada i troškova rada u narednom periodu nastavit će se kontinuirano praćenje i primjenjivanje međunarodnih standarda.

Za potrebe praćenja i sprovođenja strategije za smanjenje siromaštva, ključni pokazatelji obezbjeđuju se Anketom o potrošnji domaćinstava, odnosno podaci koji služe za izvođenje raznih mjera siromaštva. Dalji razvoj ići će u pravcu obazbjeđivanja većeg broja pokazatelja uslova života koji se u Evropskoj uniji dobijaju sprovođenjem posebnog istraživanja EU-SILC istraživanja.

6.7 Klasifikacije

Radi postizanja uporedivosti podataka između različitih statističkih istraživanja u zemlji i na međunarodnom nivou, osnovni cilj je uspostavljanje sistema međunarodno utvrdjenih klasifikacija. Stoga, planirano je kadrovsko jačanje odsjeka za klasifikacije i standarde i uvođenje NACE Rev.2 klasifikacije. Pomenuta klasifikacija usvojena je u EU i počće sa primjenom u kratkoročnim statistikama u zemljama EU od januara 2009. godine.

Neophodno je dalje unapređivanje Statističkog biznis registra i promjena djelatnosti jedinica u skladu sa novom Klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2.

Izrada NUTS klasifikacije za Crnu Goru planirana je do kraja 2009. godine.

6.8 Informaciono - tehnološka podrška

IT infrastruktura, razvojni alati i ljudski resursi su značajan aspekt IT okruženja, koje ima veliki uticaj na razvoj statistike i obaveza koje proizilaze iz međunarodne saradnje i procesa EU integracija.

Kako je razvoj moderne statistike vezan za razvoj ICT-a, osnovni pravac razvoja treba da bude u pravcu razvoja baza podataka, odgovarajućih metabaza, kao i njihovom osavremenjavanju, radi omogućavanja jednostavnog i sveobuhvatnog pristupa korisnicima podacima, u cilju povećanja racionalnosti i efikasnosti u radu.

Značajan cilj biće i razvoj softvera za analizu podataka, koji će omogućiti brži i kvalitetniji rad na statističkoj analizi podataka. Posebna pažnja biće posvećena jačanju anketnih istraživanja na bazi uzorka, kao i razvoju sistema za unos podataka pomoću optičkih čitača.

Jedan od ciljeva jeste dalje tehničko unapređenje web sajta i razvoj svih elektronskih formi deseminacije podataka, kao i razvoj WEB aplikacije za on-line unos podataka.

6.9 Diseminacija i usluge korisnicima

Usvojiće se korisnički orijentisana diseminaciona politika u skladu sa nacionalnim i međunarodnim zahtjevima, koja će obezbjeđiti ravnopravnost u korišćenju podataka zvanične statistike.

Prioritet predstavlja razvoj web sajta i povećanje uloge elektronskog prenosa podataka, kao i modernizacija stručne biblioteke. Kao podrška efikasnom informisanju formiraće se diseminacione baze podataka kao javno dostupne baze na Internetu.

Posebna pažnja biće posvećena razvoju odnosa sa davaocima podataka direktnim i selektivnim kontaktima na terenu i većim uvažavanjem njihovih potreba. Takođe, uspostaviće se sistem redovnog ocjenjivanja kvaliteta usluga, kao i praćenje potreba i zadovoljstva korisnika usluga.

7.0 Medjunarodna saradnja

Veoma važna komponenta realizacije ove Strategije i uskladjivanje statistike sa medjunarodnim standardima predstavlja aktivnu medjunarodnu saradnju i realizaciju projekta podrške. U tom cilju koristiće se planirani programi medjunarodne pomoći Crnoj Gori. Evropska komisija uz tehničku pomoć EUROSTAT-a finansiraće nacionalni program IPA 2007, čija realizacija treba da počne sredinom 2009. godine. Trenutno se realizuje program IPA 2007-višekorisnički i podrška Svjetske banke u realizaciji projekta »Analiza siromaštva za 2007. godinu«.

Ovi programi obezbijediće znatno brže usvajanje novih metodoloških rešenja i standarda, unaprijediti institucionalno okruženje statističkog sistema, omogućiti MONSTAT-u edukaciju kadra i učešće na medjunarodnim forumima i konferencijama. Izgradnja institucionalnih kapaciteta, kroz ovakve projekte treba značajno da doprinese proizvodnji i objavljivanju osnovnih statističkih podataka, koji su u skladu sa evropskim standardima u oblasti biznis statistike, socijalne statistike i nacionalnih računa.

MONSTAT treba da učvršćuje biletaralnu saradnju sa statistikama drugih zemalja, a posebno onu koja se zasniva na potpisanim dokumentima o saradnji u oblasti statistike između naše države i sledećih zemalja: Makedonije i Austrije. Drugi vidovi saradnje uspostavljeni su sa statistikama Srbije, Hrvatske, BiH i Rumunije.

7.1 Edukacija korisnika i poboljšanje imidža statistike

Da bi statistička informacija bila vrednovana na pravi način, jedna od obaveza MONSTAT-a treba da bude i povećanje statističkog znanja, kako među korisnicima podataka (državne institucije, univerziteti, biznis asocijacije, privatne kompanije, mediji) tako i šire javnosti - građana. Disperzija statističkih podataka i informacija će doprinijeti daljem razvoju, transparentnosti i boljoj statistici.

Jedan od prioriteta je i razvijanje dobrih odnosa sa glavnim davaocima podataka jer kvalitetni i pravovremeni inputi osnov su za obračun statističkih agregata. Sa druge strane, statistika će striktno sprovoditi zaštitu individualnih podataka i voditi stalni dijalog sa davaocima podataka u cilju jačanja njihovog povjerenja bez čega nema daljeg razvoja statistike.

Pregled skraćenica u tekstu

EU – Evropska unija

UN – Ujedinjene nacije

MMF – Medjunarodno monetarni fond

EUROSTAT – Statistički zavod EU

ESS – Evropski statistički sistem

CARDS – Program pomoći EU za rekonstrukciju, razvoj i stabilizaciju

IPA – Program pomoći EU za predpristupni proces

NACE – Opšta klasifikacije djelatnosti EU

SNA93 – Klasifikovani sistem nacionalnih računa

ESA95 – Evropski sistem nacionalnih i regionalnih računa

BDP – Bruto domaći proizvod

COICOP – Klasifikacija individualne potrošnje prema namjeni

NUTS – Nomenklatura prostornih jedinica

CPI – Indeks potrošačkih cijena

EU–SILC – Istraživanje o prihodima i standardu stanovništva

Pregled važnijih definicija

Evropski statistički system predstavlja partnersvo EUROSTAT-a, nacionalnih statističkih zavoda i drugih statističkih tijela, koji su od svako od država članica EU odgovorni za proizvodnju i desiminaciju evropske statistike).

Evropska statistika podrazumjeva statistiku Evropske zajednice kao što je definisano Pravilnikom Savjeta (Evropske komisije) br. 322/97 o statistici Evropske zajednice, koju proizvode i desiminiraju nacionalni statistički organi i statistilki organ EU.

Kodeks prakse EU statistike kodeks usvojen od strane Odbora za statistički program 2005. godine i ozvaničen u preporuci evropske komisije o nezavisnosti, integritetu i pouzdanosti nacionalnih statističkih organa i statističkih institucija EU. Kodeks prakse evropske statistike zasnovan je na 15 prncipa.

Statistički organ podrazumijeva, na nacionalnom nivou, nacionalni statistički zavod i druga statistička tijela nadležna sa proizvodnju i diseminaciju evropske statistike. Na nivou Evropske zajednice, to je Eurostat.

152. Program statističkih istraživanja

ZAVOD ZA STATISTIKU

**PROGRAM STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA
2009. – 2013. godine**

Podgorica, decembar 2008. godine

S A D R Ź A J

PODRŠKA ZA STATISTIČKI IZLAZ I TEHNIČKU INFRASTRUKTURU	34
11. Klasifikacije	34
25. Bezbjednost podataka i statistička povjerljivost	36
DEMOGRAFIJA I DRUŠTVENE STATISTIKE	36
31. Stanovništvo	Error! Bookmark not defined.
32. Tržište rada	39
33. Obrazovanje	41
34. Kultura	42
35. Zdravlje	43
36. Raspodjela prihoda i uslovi života	44
37. Socijalna zaštita	45
38. Ostale društvene statistike	46
EKONOMSKE STATISTIKE - A. MAKROEKONOMSKA STATISTIKA	48
40. Godišnji ekonomski računi	48
41. Kvartalni računi	50
42. Finansijski računi	51
55. Cijene	51
EKONOMSKE STATISTIKE - B. POSLOVNA STATISTIKA	53
44. Statistika poslovanja preduzeća	53
45. Energija	60
48. Saobraćaj	61
49. Informaciono društvo	64
50. Turizam	65
51. Poslovni registri	67
EKONOMSKA STATISTIKA – C. MONETARNA, FINANSIJSKA I TRGOVINSKA STATISTIKA I BILANS PLAĆANJA	68
52. Novac i finansije	68
MONETARNA I FINANSIJSKA STATISTIKA I STATISTIKA TRGOVINE I BILANSA	72
53. Trgovina robom	73
54. Uslužna proizvodnja i platni bilansi	76
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV	76
61. Korišćenje zemljišta i prirodnog okruženja (landscape)	76
62. Poljoprivredne strukture	77
63. Poljoprivredna monetarna statistika	79
64. Proizvodnja usjeva	81
65. Stočarska proizvodnja	85
66. Agro-industrijska statistika	90
67. Ostala statistika poljoprivrede	92
68. Statistika šumarstva	93
69. Statistika ribarstva	93
VIŠEDOMENSKA STATISTIKA	94
70. Održivi razvoj	94
71. Statistika životne sredine i indikatori	96
73. Nauka i tehnologija	98
74. Geografski informacioni sistem	98
OBRAZLOŽENJE	39

Na osnovu člana 18 stav 2 Zakona o statistici i statističkom sistemu Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 69/05), Vlada Crne Gore, na sjednici od 15. januara 2009. godine, donijela je

PROGRAM STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA

2009. - 2013. godine

Program statističkih istraživanja 2009. – 2013. po proizvođačima podataka je sljedeći:

PODRŠKA ZA STATISTIČKI IZLAZ I TEHNIČKU INFRASTRUKTURU

11. Klasifikacije

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
Nomenklatura proizvoda i klasifikacija djelatnosti (Nace)	<p>Uvođenje Standardne klasifikacije proizvoda prema delatnostima (SKD). Prevođenje, kontrola sadržaja, preuzimanje originalnog šifarskog sistema (CPA 2008), dostavljanje korisnicima na mišljenje. Objavljivanje u Službenom listu Crne Gore.</p> <p>Cilj ove aktivnosti je uvođenje Standardne klasifikacije proizvoda kao nacionalnog statističkog standarda.</p> <p>Standardna klasifikacija djelatnosti predstavlja klasifikaciju svih ekonomskih djelatnosti usklađenu sa klasifikacijom delatnosti EU NACE Rev. 2. Primjenjuje se u prikupljanju, analizi, objavljivanju i diseminaciji podataka zvanične statistike.</p> <p>Prešifriranje jedinica Statističkog poslovnog registra, odnosno njihovo prevođenje na Standardnu klasifikaciju delatnosti izvršiće se u potpunosti . Jedinice</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>Statističkog poslovnog registra (pravna jedinica, lokalna jedinica i statistička jedinica) imaće dvostruke šifre djelatnosti, i to prema Klasifikaciji delatnosti i prema novoj Standardnoj klasifikaciji delatnosti .</p> <p>Implementacija Standardne klasifikacije delatnosti u statističkim istraživanjima, posebno replaniranje uzoraka i rekonstrukcija vremenskih serija su aktivnosti koje će se izvršiti u ovom srednjeročnom periodu.</p>				
Klasifikacije statistike robne trgovine Kombinovana nomenklatura - carinska tarifa (CT)	<p>Povezivanje promena u CT iz tekuće godine sa verzijom CT koja je važila u prethodnoj godini i ponavljanje obrade za prethodne godine po novoj CT. Implementacija CT za tekuću godinu i njeno povezivanje sa ostalim klasifikacijama koje postoje u statističkom sistemu, kao i prevođenje iste na engleski jezik za međunarodne potrebe. Aktivnost se sprovodi svake godine.</p>	Zavod za statistiku, Uprava carina	✓		
Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija-Rev. 4.	<p>Povezivanje SMTK Rev.4. sa SMTK Rev.3. i ponavljanje obrade podataka za prethodne godine po novoj klasifikaciji. Na osnovu promena u SMTK Rev. 4. radiće se na pripremanju i formiranju nove NSST Rev.4. za domaće i međunarodne potrebe.</p> <p>Pripremanje i publikovanje svih nivoa NSST Rev.4. sa pripadajućim opisima.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Harmonizovani sistem šifarskih naziva i oznaka	<p>Povezivanje promjena u HS koje bi eventualno nastale u periodu 2008-2012. godina</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
(HS)	sa verzijom HS2007 i ponavljanje obrade za prethodne godine po novom HS sistemu. Povezivanje HS sa ostalim klasifikacijama koje postoje u statističkom sistemu. Aktivnost se sprovodi po potrebi.				
Klasifikacija zanimanja (ISCO)	Klasifikacija zanimanja usklađena sa ISCO-08 sa ciljem primjene u prikupljanju, analizi, objavljivanju i diseminaciji podataka zvanične statistike.	Zavod za statistiku	✓		

25. Bezbjednost podataka i statistička povjerljivost

Bezbjednost zaštita podataka	i	Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode): Usklađivanje sa preporukama i standardima koji se koriste u zemljama EU.	Zavod za statistiku	✓		
------------------------------	---	---	---------------------	---	--	--

DEMOGRAFIJA I DRUŠTVENE STATISTIKE

31. Stanovništvo

Demografija popis	i	<u>Statistički indikatori:</u> Ukupan broj stanovnika, kao i teritorijalna distribucija stanovništva prema demografskim, migracionim, etničkim, obrazovnim, ekonomskim karakteristikama, kao i podaci o licima sa invaliditetom. Broj i teritorijalna distribucija domaćinstava prema tipu, veličini i drugim karakteristikama	Zavod za statistiku	✓	✓	✓
-------------------	---	--	---------------------	---	---	---

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>domaćinstva, kao i podaci o tipu porodice, broju djece u porodici i osnovni demografski i ekonomski podaci za majku-ženu, odnosno oca-muža. Takođe, popisom će se dobiti i osnovni podaci o stambenim jedinicama.</p> <p>Najniži teritorijalni nivo iskazivanja ovih podataka je nivo naselja.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Desetogodišnja.</p> <p>priprema svih popisnih instrumenata i sprovođenje popisa 2011. godine; obrada i publikovanje rezultata popisa i uspostavljanje baze statistike naselja iz popisne baze.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Priprema, organizovanje i sprovođenje popisa 2011. godine; priprema i sprovođenje Probnog popisa 2009. godine; usvajanje zakonske regulative za sprovođenje popisa (2009-2010)</p>				
Demografija i popis - vitalna statistika (statistika rođenih, umrlih, zaključenih i razvedenih brakova, procjene stanovništva)	<p><u>Statistički indikator:</u> Apsolutni i relativni pokazatelji za rođene, umrle, zaključene i razvedene brakove, prema demografskim obilježjima. Za umrla lica prikupljaju se i podaci o uzroku smrti, kao i podaci o majci umrlog odojčeta. (što je dio zdravstvene statistike).</p> <p>Izračunavanje opštih stopa za sve vitalne događaje, kao i specifičnih stopa fertiliteta, mortaliteta, nupcijaliteta i</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>divorcijaliteta.</p> <p>Procena ukupnog stanovništva prema starosti i polu.</p> <p>Najniži teritorijalni nivo iskazivanja podataka za rođene i umrle je nivo naselja, a za zaključene i razvedene brakove, kao i za procenjen broj stanovnika do nivoa opština.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usklađivanje rokova objavljivanja podataka sa zahtevima međunarodnih statističkih institucija, uvođenje novih indikatora.</p> <p>(Izračunavanje skraćenih aproksimativnih tablica mortaliteta i tablica fertiliteta). Izrada procjena stanovništva prema bračnom stanju od 2012. godine.</p>				
Projekcije stanovništva	<p><u>Statistički indikator:</u> Izrada projekcija stanovništva po petogodišnjim starosnim grupama i polu, na bazi podataka iz popisa stanovništva.</p> <p>Projekcije se rade za teritoriju Crne Gore.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Desetogodišnja, između dva popisa stanovništva.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> 2013. - 2014. godina.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Migracije i azili	<p><u>Statistički indikator:</u> Unutrašnje migracije: broj i teritorijalna distribucija migranata prema</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>demografskim obeležjima.</p> <p>Najniži teritorijalni nivo iskazivanja podataka je nivo opština.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Administrativni izvor podataka:</u> Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave i Uprave policije.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Spoljne migracije: uspostavljanje statistike spoljnih migracija od 2009. godine, kao redovnog godišnjeg statističkog istraživanja na osnovu baza podataka dobijenih od Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave i Uprave policije .</p>				

32. Tržište rada

Zaposlenost i nezaposlenost - Anketa o radnoj snazi	<p><u>Statistički indikatori:</u> Ukupno stanovništvo; stanovništvo radnog uzrasta prema aktivnosti i polu, demografskim i obrazovnim karakteristikama, subjektivnom radnom statusu, aktivnostima u vezi školovanja ili obuke i dr; za zaposlena lica: karakteristike glavnog i dodatnog posla, položaj u zaposlenju, sati rada, radno vreme, delatnost, zanimanje, mesto rada, godine rada, oblik svojine, vrsta rada i dr; za nezaposlene: prethodno radno iskustvo, dužina, način</p>	Zavod za statistiku	✓		
---	--	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>i vrsta posla koji se traži; za neaktivno stanovništvo: prethodno radno iskustvo, status; stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti.</p> <p>Podaci se iskazuju prema: Klasifikaciji delatnosti - NACE; Klasifikaciji zanimanja - ISCO 88; Klasifikaciji profesionalnog statusa - ICSE 93 i Klasifikaciji nivoa obrazovanja - ISCED 97.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Ad hok moduli 2010. godine.</p>				
Zarade i troškovi rada Istraživanje o troškovima rada	<p><u>Statistički indikator:</u> Visina i struktura direktnih troškova rada koji obuhvataju osnovnu zaradu, ostali lični rashodi i naknade, troškovi doprinosa na zarade na teret poslodavca, troškovi premija osiguranja, naknade troškova zaposlenima, troškovi za bezbednost i zaštitu na radu, troškovi obrazovanja i usavršavanja zaposlenih i subvencije. Indeks troškova rada.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Zarade	<p><u>Statistički indikator:</u> Prosječne zarade i prosječne zarade bez poreza i doprinosa po zaposlenom, djelatnostima i opštinama - mjesečno.</p> <p>Prosječne zarade po zaposlenom prema stepenu stručne spreme i polu – polugodišnje.</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	Podaci se iskazuju prema Klasifikaciji delatnosti – NACE. <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna i polugodišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Proširivanje istraživanja na časove rada i računanje prosečne zarade po času rada.				
Struktura zarada	<u>Statistički indikator:</u> Zarade po polu, godinama starosti, zanimanju, radnom stažu, završenoj školi, vrsti radnog odnosa i radog vremena i broj plaćenih sati rada. <u>Periodika indikatora:</u> Četvorogodišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Planirani početak rada 2012. godina.	Zavod za statistiku	✓		

33. Obrazovanje

Statistika obrazovanja	<u>Statistički indikator:</u> Podaci o: predškolskim ustanovama (naziv ustanove, oblik svojine predškolske ustanove, dnevno trajanje rada predškolske ustanove, broj djece upisane preko određenog kapaciteta, broj djece koja nisu primljena zbog popunjenog kapaciteta djeca pod starateljstvom, djeca sa smetnjama u razvoju, djeca prema uzrastu i polu itd). Osnovnim (program osmogodišnjeg i	Zavod za statistiku	✓	✓	
-------------------------------	--	---------------------	---	---	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>devetogodišnjeg obrazovanja) i srednjim školama na početku i kraju školske godine. Učenici po razredima, polu i godini rođenja, završili školu, broj odjeljenja, nastavno osoblje prema trajanju radnog vremena i polu.</p> <p>Visokim školama i fakultetima prema strukturi visokoškolskih ustanova, studijskom programu i demografski podaci za studente. Obuhvaćeni su svi upisani i diplomirani studenti, svi koji su specijalizirali, magistrirali i doktorirali na visokoškolskim ustanovama u Crnoj Gori.</p> <p>Nastavno osoblje na visokoškolskim ustanovama prema trajanju radnog vremena i polu.</p> <p><u>Periodika:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Prilagođavanje metodologije novim zakonskim normama i uredbama do 2013.godine. Usklađivanje sa međunarodnim standardima i preporukama u oblasti obrazovanja.</p>				

34. Kultura

Statistika kulture	<u>Statistički indikatori:</u> Podaci o umjetničkom stvaralaštvu – pozorišta, TV stanice, bioskopi, simfonijski orkestri, biblioteke, izdavačka	Zavod za statistiku	✓	✓	
---------------------------	---	---------------------	---	---	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>djelatnost, muzeji, arhivi, radio stanice.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja, dvogodišnja i trogodišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Prilagođavanje metodologije novim zakonskim normama i uredbama do 2013.godine.Usklađivanje sa nacionalnim zakonima, međunarodnim standardima i preporukama u oblasti statistike kulture.</p>				

35. Zdravlje

Statistika zdravstva	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o umrlim osobama i uzrocima smrti. MKB-10.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Izračunavanje stopa mortaliteta.</p> <p><u>Administrativni izvor podataka:</u> Institut za javno zdravlje.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Javno zdravlje	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o mreži zdravstvenih ustanova, njihovim kapacitetima i zaposlenima u zdravstvu.</p> <p>Podaci o radu i utvrđenim oboljenima, stanjima i povredama u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti.</p> <p>Podaci o organizaciji i radu bolnica</p>	Institut za javno zdravlje	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>Podaci o liječenim pacijentima u sužbi za bolničko-stacionarno liječenje</p> <p>Podaci o prijavljenim slučajevima i epidemijama zaraznih bolesti</p> <p>Podaci o izvršenim obaveznim imunizacijama protiv zaraznih bolesti.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Podaci o oboljelima od bolesti koje će se utvrditi propisima o registrima za bolesti od većeg socio-medicinskog značaja.</p>				
Podaci iz zdravstvenog osiguranja	<p><u>Statistički indikator:</u> Broj osiguranih lica po opštinama, po osnovima osiguranja - zaposleni, nezaposleni, penzioneri, poljoprivrednici i ostali i po polu; prihodi i rashodi, prema klasifikaciji finansijskih podataka Fonda sa finansijskim rezultatom, prihodi po izvorima i rashodi po namjeni trošenja</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p>	Republički fond za zdravstveno osiguranje	✓		

36. Raspodjela prihoda i uslovi života

Anketa o potrošnji domaćinstava	<u>Statistički indikator:</u> Prihodi i rashodi domaćinstava u Crnoj Gori i za definisane stratumne.	Zavod za statistiku	✓		
--	--	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.				
Statistika uslova života i prihoda stanovništva (EU SILC)	<u>Statistički indikatori:</u> Socijalni i ekonomski indikatori, po metodologiji EU ,kvaliteta i uslova života stanovništva. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Izrada baze podataka.	Zavod za statistiku	✓		

37. Socijalna zaštita

Statistika socijalne zaštite	<u>Statistički indikatori:</u> Podaci o učeničkim i studentskim domovima: vrste domova, obuhvat učenika i studenata, troškovi boravka, zaposleni. Korisnici dodataka na djecu. Korisnici i oblici socijalne zaštite prema kategorijama, oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Podaci o ustanovama za zbrinjavanje djece i omladine lišene roditeljskog staranja, ustanovama za vaspitno zapuštenu djecu i omladinu, za djecu i omladinu ometenu u mentalnom i fizičkom razvoju, ustanovama za odrasle i centrima za socijalni rad. <u>Periodika indikatora:</u> Dvogodišnja. <u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Prilagođavanje metodologije	Zavod za statistiku	✓	✓	
-------------------------------------	--	---------------------	---	---	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	novim zakonskim normama i uredbama do 2013.godine. Usklađivanje sa nacionalnim zakonima, međunarodnim standardima i preporukama u oblasti socijalne zaštite.				
Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	<p><u>Statistički indikatori:</u> Iznosi prosječnih penzija po vrsti prava, kao i broj korisnika prava po vrsti prava, za mjesec isplate, ukupan broj korisnika i prosječno isplaćena penzija.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.</p> <p><u>Statistički indikatori:</u> Broj korisnika prava penzijskog i invalidskog osiguranja po starosno polnoj strukturi, vrstama prava, iznosu i broju godina korišćenja prava.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p>	Republički fond i penzijskog invalidskog osiguranja	✓		

38. Ostale društvene statistike

Rodna statistika	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci i indikatori iz demografske, zdravstvene, socio-ekonomske i obrazovne statistike, statistike kriminaliteta i dr, prikazani po polu.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Dvogodišnja.</p> <p>Pri sprovođenju ove aktivnosti planirana je saradnja sa Kancelarijom za</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	
-------------------------	--	---------------------	---	---	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	rodnu ravnopravnost. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Planirana je publikacija za 2010. godinu.				
Statistika kriminaliteta	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o prijavljenim punoljetnim učiniocima krivičnih djela prema krivičnom djelu, polu, starosti, vrsti odluke i pritvoru.</p> <p>Podaci o optuženim i osuđenim punoljetnim učiniocima krivičnih djela prema krivičnim djelima, polu, starosti, radnom statusu, izrečenim sankcijama i oštećenima.</p> <p>Podaci o prijavljenim maloljetnim učiniocima krivičnih djela prema krivičnom djelu, polu, starosti, vrsti odluke i pritvoru.</p> <p>Podaci o optuženim i osuđenim maloljetnim učiniocima krivičnih djela prema krivičnim djelima, polu, starosti, radnom statusu, izrečenim sankcijama i oštećenima.</p> <p>Podaci o optuženim pravnim i odgovornim licima učiniocima privrednih prestupa.</p> <p>Podaci o vrsti spora, vrijednosti spora, rješenju spora.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Prilagođavanje metodologije novim zakonskim normama i</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	uredbama do 2013.godine.Usklađivanje sa nacionalnim zakonima, međunarodnim standardima i preporukama u oblasti kriminaliteta.				
Statistika izbora	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o rezultatima izbora i referenduma.</p> <p>Podaci o izboru poslanika za Skupštinu Crne Gore; izbori za organe jedinica lokalne samouprave; izbori za Predsjednika Crne Gore.</p> <p>Podaci o poslanicima i predsjednicima skupština prema polu, starosti, zanimanju, stranačkoj opredjeljenosti i dr.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Četvorogodišnja ili po raspisivanju izbora ili referenduma.</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	

EKONOMSKE STATISTIKE - A. MAKROEKONOMSKA STATISTIKA

40. Godišnji ekonomski računi

Evropski sistem računa (ESA)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Sistem povezanih i konzistentnih računa, od računa roba i usluga, preko računa proizvodnje i računa dohodka do računa kapitala, za Crnu Goru i sve definisane institucionalne sektore (nefinansijski, finansijski, domaćinstva, državu i neprofitne</p>	Zavod za statistiku	✓		
-------------------------------------	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>organizacije koje pružaju usluge domaćinstvima) i račun izvoza i uvoza roba i usluga.</p> <p><u>Periodika</u> _____ <u>indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Izrada računa i dalje usklađivanje sa ESA.</p>				
Nacionalni računi: agregati	<p><u>Statistički indikatori:</u> Osnovni makroekonomski agregati kao što su bruto domaći proizvod, obračunat proizvodnom i potrošnom metodom u stalnim i tekućim cijenama, bruto (neto) dodata vrednost, bruto (neto) poslovni višak, bruto (neto) nacionalni dohodak, bruto štednja, neto pozajmice/neto zaduženje, izdaci za finalnu potrošnju, izdaci za ličnu potrošnju, izdaci za ličnu potrošnju sektora domaćinstava i NPID, izdaci za ličnu potrošnju sektora države, izdaci za kolektivnu potrošnju, bruto investicije u osnovne fondove, promjene u zalihama, saldo izvoza i uvoza roba i usluga.</p> <p><u>Periodika</u> _____ <u>indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Obračuni agregata.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Računi institucionalnih sektora	<p><u>Statistički indikatori:</u> Sistem povezanih i konzistentnih makroekonomskih računa koji obuhvata račun proizvodnje i račune dohodka i račun kapitala za sledeće sektore: nefinansijski sektor, finansijski sektor, državu kao sektor, domaćinstava kao sektor i neprofitne institucije koje pružaju</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>usluge domaćinstvima. Za sektor inostranstva račun izvoza i uvoza roba i usluga.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Uvođenje institucionalnih sektora i izrada računa.</p>				
Tabele u vezi nabavke-korišćenja i inputa-outputa	<p><u>Statistički indikator:</u> Tabele nabavke-korišćenja (Supply and Use tabele) i input-outputa koje prikazuju međusobnu povezanost djelatnosti cjelokupne nacionalne ekonomije.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Višegodišnja.</p> <p>Izrada baze podataka i rad na tabelama..</p>	Zavod za statistiku	✓		
Bilans stanja (uključujući osnovne fondove)	<p><u>Statistički indikator:</u> Bilansi stanja fondova, finansijskih i nefinansijskih, za Crnu Goru i definisane institucionalne sektore (nefinansijski, finansijski, domaćinstva, državu i neprofitne organizacije koje pružaju usluge domaćinstvima).</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Uvođenje i izrada bilansa stanja.</p>	Zavod za statistiku	✓		

41. Kvartalni računi

Kvartalni nacionalni računi	<p><u>Statistički indikator:</u> Makroekonomski indikator i računi. Kvartalni obračun bruto domaćeg proizvoda po proizvodnoj i potrošnoj metodi, u tekućim i stalnim cijenama.</p>	Zavod za statistiku	✓		
------------------------------------	--	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna. Obračuni indikatora i izrada kvartalnih računa.				
Sektorski kvartalni računi	<u>Statistički indikator:</u> Makroekonomski indikatori i računi za sektore. Kvartalni bruto domaći proizvod za definisane institucionalne sektore. <u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna. Obračuni makroekonomskih indikatora i izrada računa.	Zavod za statistiku	✓		

42. Finansijski računi

Finansijski računi	<u>Statistički indikator:</u> Finansijski računi za Crnu Goru i definisane institucionalne sektore (nefinansijski, finansijski, domaćinstva, državu i neprofitne organizacije koje pružaju usluge domaćinstvima). <u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna i godišnja. Izrada računa.	Zavod za statistiku, Centralna banka Crne Gore i Ministarstvo finansija	✓		
Računi ostalih promjena fondova	<u>Statistički indikator:</u> Računi ostalih promena nefinansijskih i finansijskih fondova. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Izrada računa.	Zavod za statistiku, Centralna banka Crne Gore i Ministarstvo finansija	✓		

55. Cijene

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
Usklađeni indeks potrošačkih cijena (HICP)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Indeks potrošačkih cijena za Crnu Goru po COICOP klasifikaciji - tekući mjesec u odnosu na prosjek bazne godine, u odnosu na prethodni mjesec, u odnosu na isti mjesec prethodne godine i u odnosu na decembar prethodne godine.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.</p> <p>Proširivanje obuhvata proizvoda i usluga i to posebno u oblasti telekomunikacija i novih tehnologija, usklađivanje metodologije prema preporukama EUROSTAT-a.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Pariteti kupovne moći	<p><u>Statistički indikatori:</u> Pariteti kupovne moći za obračun domaćeg bruto proizvoda i indeksi nivoa cijena.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Prikupljanje podataka o cijenama i obračun indikatora potrebnih za Paritete kupovne moći prema planu i metodologiji koji propisuje EUROSTAT.</p>	Zavod za statistiku	✓		
<p>Ostali indikatori cijena</p> <p>Indeksi cijena na malo</p> <p>Indeksi troškova života</p> <p>Indeksi cijena ugostiteljskih usluga</p> <p>Prosječne cijene poljoprivrednih</p>	<p><u>Statistički indikatori:</u> Indeksi cijena na malo industrijskih i poljoprivrednih proizvoda i usluga.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.</p> <p>Indeks potrošačkih cijena treba da zamijeni najveći dio ovih indikatora.</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
proizvoda					

EKONOMSKE STATISTIKE - B. POSLOVNA STATISTIKA

44. Statistika poslovanja preduzeća

<p>Strukturne poslovne statistike (SBS) - Aneks 1 – Opšti</p>	<p><u>Statistički</u> indikatori: Finansijski i drugi pokazatelji rezultata poslovanja, strukture i konkurentnosti djelatnosti saobraćaja i skladištenja, ugostiteljstva, informisanja i komunikacija, djelatnosti u vezi s nekretninama, stručne, naučne i tehničke, kao i administrativne i druge pomoćne djelatnosti i opravke kompjutera i predmeta za domaćinstvo, a u skladu sa regulativom EU o strukturnim poslovnim statistikama: broj preduzeća, promet, vrijednost proizvodnje, dodata vrijednost, bruto poslovni višak, nabavke dobara i usluga, plaćanja za agencijske radnike, troškovi personala, zarade, troškovi socijalnog osiguranja, ukupne investicije u materijalna dobra i broj zaposlenih lica.</p> <p>Podaci se publikuju po oblastima Klasifikacije djelatnosti i po veličini preduzeća.</p> <p><u>Periodika</u> indikatora: Godišnja.</p> <p>Godišnji indikatori za privredna društva-broj lokalnih jedinica, zarade i</p>	Zavod za statistiku	✓		
--	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	broj zaposlenih lica (2011).				
Strukturne poslovne statistike (SBS) - Aneks 2 – Industrija	<p><u>Statistički indikatori:</u> Finansijski i drugi pokazatelji rezultata poslovanja, strukture i konkurentnosti sektora C, D i E Klasifikacije djelatnosti, a u skladu sa Regulativom EU o strukturnim poslovnim statistikama: broj preduzeća, promet, vrijednost proizvodnje, bruto marža, dodata vrijednost, bruto poslovni višak, nabavke dobara i usluga, zalihe, troškovi personala, zarade, troškovi socijalnog osiguranja, operativni i finansijski lizing, investicije u materijalna dobra-ukupno i po namjeni, broj zaposlenih lica, časovi rada, promet iz osnovne djelatnosti preduzeća i nabavke energenata..</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Višegodišnji indikatori-izdaci za zaštitu životne sredine, plaćanja podugovaračima, podjela prometa po djelatnostima.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Strukturne poslovne statistike (SBS) - Aneks 3 - Distributivna trgovina	<p><u>Statistički indikatori:</u> Finansijski i drugi pokazatelji rezultata poslovanja, strukture i konkurentnosti sektora Klasifikacije delatnosti, a u skladu sa regulativom EU o strukturnim poslovnim statistikama: broj preduzeća, promet, vrijednost proizvodnje, bruto marža, dodata vrijednost, bruto poslovni višak, nabavke dobara i usluga, zalihe, troškovi personala, zarade,</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	troškovi socijalnog osiguranja, investicije u materijalna dobra-ukupno i po namjeni i broj zaposlenih. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Godišnji indikatori-promet, dodata vrijednost i broj zaposlenih lica, po klasama ostvarenog prometa preduzeća ,višegodišnji indikatori-broj prodavnica, podela prometa po djelatnostima , promet po kategorijama CPA .				
Strukturne poslovne statistike (SBS) - Aneks 4 – Građevinarstvo	<u>Statistički indikatori:</u> Finansijski i drugi pokazatelji rezultata poslovanja, strukture i konkurentnosti sektora G Klasifikacije delatnosti, a u skladu sa regulativom EU o strukturnim poslovnim statistikama: broj preduzeća, promet, vrijednost proizvodnje, bruto marža, dodata vrijednost, bruto poslovni višak, nabavke dobara i usluga, zalihe, troškovi personala, zarade, troškovi socijalnog osiguranja, operativni i finansijski lizing, investicije u materijalna dobra-ukupno i po namjeni, broj zaposlenih lica, časovi rada, promet iz osnovne djelatnosti i nabavke energenata. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Višegodišnji indikatori-plaćanja podugovaračima, prihodi od podugovoračkog odnosa, podjela prometa po djelatnostima .	Zavod za statistiku	✓		
Strukturne poslovne statistike	<u>Statistički indikatori:</u> U skladu sa regulativom EU o	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
(SBS) - Aneks 8 - Poslovne usluge	<p>strukturnim poslovnim statistikama: broj preduzeća, promet, vrijednost proizvodnje, dodata vrijednost, nabavke dobara i usluga, zalihe, troškovi personala, zarade, investicije u materijalna dobra i broj zaposlenih lica.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Godišnji i višegodišnji pokazatelji rezultata poslovanja, strukture i konkurentnosti djelatnosti poslovnih usluga u informacionoj tehnologiji, reklamiranju i istraživanju tržišta, agencijama za zapošljavanje, pravnim i računovodstvenim, kao i menadžersko konsultantskim poslovima, arhitektonskim i inženjerskim poslovima i tehničkom ispitivanju i analizama, a u skladu sa regulativom EU o strukturnim poslovnim statistikama.</p>				
Kratkoročna poslovna statistika (STS) - Industrija	<p>Skup kratkoročnih pokazatelja industrije u skladu s Uredbom EU-a o kratkoročnim pokazateljima industrije (za sektore NACE-a C, D i E): indeks industrijske proizvodnje pokazatelji na nivou oblasti Klasifikacije delatnosti i MIG, originalne i sezonske serije.</p> <p>Cijene proizvođača industrijskih proizvoda (domaće tržište).</p> <p>Izvozne i uvozne cijene obračunavaju se kao jedinične cijene na bazi podataka iz carinskog</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>dokumenta.</p> <p>Broj zaposlenih i bruto zarade za sektor C, D i E (nominalne i realne) obračunavaju se na nivou oblasti djelatnosti po principu isplata u mesecu.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna..</p> <p>Za obračun indeksa industrijske proizvodnje planira se uvođenje nove nomenklature industrijskih proizvoda (PRODCOM) usklađene sa NACE Rev.2 i novi ponderacioni sistem baziran na 2005 godini.</p> <p>Uvođenje novih indikatora-promet i nove nabavke (ukupno, domaće i inostrane) u industriji na mjesečnom nivou.</p> <p>Uvođenje sveobuhvatne serije indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda (ukupno, domaće tržište, izvoz i uvoz) .</p> <p>Uvođenje indikatora o časovima rada kao i obračun zarada po principu isplata za mjesec.</p>				
Kratkoročna poslovna statistika (STS) – Građevinarstvo	<p><u>Statistički indikator:</u> Indeks građevinske proizvodnje za zgrade i ostale građevine u stalnim i tekućim cenama, kvartalno.</p> <p>Indeks vrednosti novih nabavki, kvartalno.</p> <p>Građevinske dozvole za zgrade i stanove (površina i zapremnina zgrada prema namjeni, broj i površina stanova),kvartalno.</p> <p>Broj zaposlenih i bruto zarade u građevinarstvu (nominalne i realne)</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>obračunavaju se na nivou oblasti djelatnosti po principu isplata u kvartalu.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p>Uvođenje novih indikatora: indeks troškova građenja za stambene zgrade (ukupni troškovi, troškovi rada i materijala).</p>				
Kratkoročna poslovna statistika (STS) - Usluge	<p><u>Statistički indikator:</u> Kratkoročni pokazatelji distributivne trgovine u skladu s Uredbom EU-a o kratkoročnim pokazateljima za sektor Klasifikacije delatnosti.</p> <p>Mesečni indeks prometa u trgovini na malo bez PDV-a u tekućim i stalnim cijenama.</p> <p>Tromesečni promet u trgovini na malo sa i bez PDV-a u stalnim i tekućim cenama i promet po grupi proizvoda..</p> <p>Broj zaposlenih u trgovini na malo, mjesečno.</p> <p>Promet u trgovini na veliko u tekućim cijenama, kvartalno.</p> <p>Kratkoročni pokazatelji ugostiteljstva u skladu s Uredbom EU-a o kratkoročnim pokazateljima za sektor Klasifikacije delatnosti (Aneks D Uredbe EU-a).</p> <p>Tromesečni promet bez PDV-a i broj zaposlenih; promet u tekućim cijenama, zaposleni na nivou odsjeka Klasifikacije delatnosti.</p> <p>Skup tromesečnih pokazatelja, broj zaposlenih i promet u Sektoru saobraćaj, skladištenje i veze.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna i kvartalna.</p> <p>Uvođenje serija o prometu u trgovini na malo,</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	desezonirane i prilagođene broju radnih dana . Uvođenje novog deflatora kao i proširenje obuhvata.. Desezonirane serije o prometu u ostalim oblastima usluga. Planira se uvođenje indeksa cijena proizvođača usluga.				
Industrijska proizvodnja po proizvodima (PRODCOM)	<u>Statistički indikatori:</u> Količinski i vrijednosni podaci na nivou proizvoda: ostvarena proizvodnja, maksimalno moguća proizvodnja, količine proizvoda utrošene za dalju proizvodnju, zalihe na kraju godine, prodane količine i vrijednost prodaje. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Izrada nomenklature industrijskih proizvoda i usluga - PRODCOM lista, usklađivanje sa zahtjevima EUROSTAT-a.	Zavod za statistiku	✓		
Statistika industrije za nacionalni nivo	<u>Statistički indikatori:</u> Broj zaposlenih i časovi efektivnog rada, broj zaposlenih prema smjenama na dan najveće proizvodnje, utrošak energije i goriva u energetske i tehnološke svrhe. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Usklađivanje sa EU standardima.	Zavod za statistiku	✓		
Statistika gvožđa i čelika	<u>Statistički indikatori:</u> Statistika gvožđa i čelika na nivou proizvoda, prema Nomenklaturi industrijskih proizvoda.	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Statistika gvožđa i čelika na nivou proizvoda iz PRODCOM liste.</p>				
Statistika građevinarstva za nacionalni nivo	<p><u>Statistički indikator:</u> Potrošnja građevinskog i pogonskog materijala prema vrsti materijala. Vrijednost građevinskih radova prema klasifikaciji vrsta građevine i prema vrsti radova. Građevinski radovi u inostranstvu. Broj i površina završenih stanova po vrsti stana i prema vrsti radova. Broj i površina porušenih stanova po vrsti stana. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Usklađivanje sa promjenama u EU standardima .</p>	Zavod za statistiku	✓		

45. Energija

Strukturalna statistika energije	<p><u>Statistički indikator:</u> Godišnji energetske bilansi za: električnu energiju i čvrsta goriva. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. Izrada godišnjih energetskih bilansa za naftu, derivate nafte i prirodni gas i godišnjih energetskih bilansa za obnovljive izvore energije. Ukupni energetske bilans.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Cijene energetskih	<u>Statistički indikator:</u> Cijene	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
proizvoda	<p>električne energije i gasa za nekoliko reprezentativnih grupa krajnjih korisnika (preduzeća) formiranih na bazi prosječne godišnje potrošnje.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Cijene električne energije i gasa za nekoliko reprezentativnih grupa krajnjih korisnika (preduzeća) formiranih na bazi prosečne godišnje potrošnje.</p>				

48. Saobraćaj

Drumski saobraćaj robe	<p><u>Statistički indikator:</u> Prevezeni putnici, prevezena roba, pkm, tkm, pređeni kilometri prevoznih sredstava-ukupno i sa teretom, potrošnja goriva i zaposleni u javnom saobraćaju.</p> <p>Ulaz, izlaz i tranzit teretnih drumskih vozila po zemljama utovara i istovara robe i zemlji registracije prevoznog sredstva.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p>Godišnji indikator o prevezenim putnicima i robi u javnom saobraćaju, u unutrašnjem i međunarodnom prevozu, vrsti robe prema međunarodnim klasifikacijama (NST/R), načinu pakovanja, vrsti opasne robe (RID), prevoznim kapacitetima, rastojanjima prevoženja,</p>	Zavod za statistiku	✓		
------------------------	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>potrošnji goriva, prihodima, deviznim prihodima i rashodima i zaposlenima.</p> <p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Planira se uvođenje indikatora o drumskom saobraćaju za sopstvene potrebe.</p>				
Željeznički saobraćaj	<p><u>Statistički indikator:</u> Tone robe, tonski kilometri, putnici, putnički kilometri prema vrsti prevoza (unutrašnji, izvoz, uvoz, tranzit) i zaposleni.</p> <p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p>Prevezena roba i tonski kilometri, po vrsti prevoza, vrsti robe prema klasifikaciji NSTR, zemljama utovara i istovara, vrste opasne robe, broj nakrcanih intermodalnih jedinica prema vrsti prevoza i vrsti prevozne jedinice, prevezene intermodalne prevozne jedinice prema broju i TEU (za kontejnere i izmjenične sanduke), broj praznih intermodalnih prevoznih jedinica prema vrsti prevoza i vrsti prevozne jedinice.</p> <p>Prevezeni putnici i putnički kilometri prema vrsti prevoza, zemljama ukrcaja i iskrcaja putnika i rastojanjima prevoženja.</p> <p>Prevozna srestva po vrstama godinama gradnje, dužini pruga i koloseka, elektrificirane pruge, zaposleni, prihodi, promet putnika i tereta po železničkih stanicama.</p> <p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Planira se u uvođenje</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	nomenklature NST-2000 po njenom usvajanju kao međunarodnog standarda..				
Vazdušni saobraćaj	<p><u>Statistički indikatori:</u> Prevezeni putnici, prevezeni teret i pošta, pređeni kilometri, potropanja goriva, za aerodrome polazišta-odredišta, sledeći-prethodni aerodrom, faze leta i raspoloživa putnička sjedišta po avio prevoznicima.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p>Godišnji indikatori: putnici prevezeni na komercijalnom letu, putnici u direktnom tranzitu, prevezeni teret i pošta, ukupna komercijalna kretanja aviona, ukupna kretanja aviona, prihodi i devizno poslovanje.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Usklađivanje sa promjenama u EU metodologiji.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Intermodalni teretni saobraćaj	<p><u>Statistički indikatori:</u> Prevoz kontenera po veličini kontejnera, praznih i punih, prevoz robe u kontejneru po vrsti saobraćaja, domaćih i stranih, prevoz integralnih jedinica transporta po vrsti, prevezena roba u njima, po vrsti saobraćaja i prevoz izmenjivih tovarnih sanduka.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Planirano usklađivanje sa EU standardima.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Bezbednost saobraćaja i registrovana vozila	<p><u>Statistički indikatori:</u> Saobraćajne nezgode i nastradala lica; prvi put i nova registrovana drumska motorna i priključna vozila po vrsti vozila, godini proizvodnje i</p>	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i javne	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>markama.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p>Saobraćajne neszgode i nastradala lica prema vrsti, posledicama, uzroku, okolnostima i učesnicima (vozila, vozači, pešaci i putnici), o registrovanim drumskim motornim vozilima i priključnim vozilima po zemljama, godinama proizvodnje, nosivosti, snazi, zapremini, markama, vrsti pogonskog goriva, opštinama registracije vozila.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p>	uprave			

49. Informaciono društvo

Statistika informacionog društva	<p><u>Statistički indikator:</u> Indikator o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima (pojedinci) u skladu sa regulativom EU iz ove oblasti.</p> <p>Indikator o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima u skladu sa regulativom EU iz ove oblasti.</p> <p>Indikator o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u finansijskim institucijama (banke i osiguravajuća društva) u skladu sa regulativom EU iz ove oblasti.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u></p>	Zavod za statistiku	✓		
---	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	Godišnja. Praćenje promjena u regulativama EU iz ove oblasti i njihova primjena u istraživanjima.				
Poštanske komunikacione usluge i	<p><u>Statistički indikatori:</u> Poštanske usluge: poštanski promet (domaći, međunarodni), pismovne i paketne usluge, domaće, međunarodne, primljene i otpremljene, platni promet i zaposleni.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p>Broj poštanskih jedinica, poštanski promet (domaći, međunarodni), prevozna sredstva za otpremu pošte, pismovne i paketne usluge (domaće, međunarodne, primljene i otpremljene), prihodi, zaposleni po glavnim zanimanjima i promet po opštinama..</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Statistički indikatori:</u> Telekomunikacione usluge: indikatori o operaterima i telekomunikacijskoj mreži, broj internetskih servisa, zaposleni, financijski promet po modalitetima, fizički obim telekomunikacijskog prometa po modalitetima i indikatori o infrastrukturi.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna i godišnja.</p> <p>Praćenje promjena u regulativama EU iz ove oblasti i njihova primjena u istraživanjima.</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
Statistika turizma-kapaciteti	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o smještajnim kapacitetima (broj soba i ležaja) po vrstama mjesta, vrstama objekata, po turističkim mjestima i podaci o smještajnim kapacitetima u objektima individualne svojine.</p> <p>Podaci se obezbjeđuju na godišnjem nivou (stanje 31.08).</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Detaljniji podaci (višegodišnji) o smještajnim kapacitetima po vrstama mjesta, vrstama objekata, po turističkim mjestima, po opštinama, po gradovima i podaci o smeštajnim kapacitetima u objektima individualne svojine.</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	
Statistika turizma-turistička tražnja	<p><u>Statistički indikatori:</u> Skup podataka o turističkom prometu (broj dolazaka i noćenja) po vrstama mjesta, po vrstama objekata za smještaj i prosječna dužina boravka.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna i godišnja.</p> <p>Karakteristike putovanja domaćeg stanovništva: vrsta odmora (putovanja), vrsta prevoza, razlozi i motivi putovanja, dužina boravka, organizacija prevoza i vrsta smeštaja.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Višegodišnja.</p> <p>Podaci o organizovanim putovanjima domaćih turista (broj i noćenja) u inostranstvo po</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>destinacijama; vrsta prevoza; prosečna dužina boravka i podaci o turističkim agencijama.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Polugodišnja.</p> <p>Karakteristike putovanja domaćeg stanovništva: vrsta odmora (putovanja), vrsta prevoza, razlozi i motivi putovanja, dužina boravka, organizacija prevoza, vrsta smještaja.</p> <p>Praćenje promjena u regulativama EU i STO iz ove oblasti i njihova primjena u istraživanjima.</p>				

51. Poslovni registri

Poslovni registri	<p><u>Statistički indikator:</u> Ažuran skup statističkih i pravnih jedinica prema uredbama EU.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Nastavak rada na uvođenju novih jedinica: lokalna jedinica prema vrsti delatnosti (LKAU), jedinica prema vrsti djelatnosti (KAU) i grupa preduzeća.</p> <p>Istraživanje strukture složenih preduzeća (Profiling).</p> <p>Statističko istraživanje odabranog skupa jedinica za potrebe ažuriranja statističkog poslovnog registra.</p>	Zavod za statistiku Administrativni izvori: Centralni registar Privrednog suda, Poreska uprava i Republički fond za zdravstveno osiguranje	✓		
Statistika svih oblika obavljanja	<u>Statistički indikator:</u> Svi oblici obavljanja djelatnosti,	Centralni registar Privrednog suda	✓	✓	

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
privrednih djelatnosti	<p>registarski broj, jedinstveni naziv, sjedište uprave i adresa za prijem skužbene pošte, pretežna djelatnost, jedinstveni matični broj građana ili broj pasoša za strane osnivače, prethodno ime (u slučaju da je promijenjeno), registarski ili matični broj za pravna lica kao osnivače.</p> <p><u>Periodika</u> <u>indikatora:</u> Dnevna.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Unos i obrada podataka u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. List RCG“ br. 6/02 i 17/07) i drugim propisima koji se odnose na pravna lica.</p>				

EKONOMSKA STATISTIKA – C. MONETARNA, FINANSIJSKA I TRGOVINSKA STATISTIKA I BILANS PLAĆANJA

52. Novac i finansije

Mjesečna prijava za obračun Poreza na dodatu vrijednost (PR-PDV2)	<p><u>Statistički indikator:</u> Broj obveznika, broj prijava, oporezivi promet, izlazni PDV, ulazni PDV, PDV zaduženje, PDV kredit.</p> <p><u>Periodika istraživanja:</u> Godišnje.</p>	Poreska uprava	✓		
Mjesečni izvještaj o obračunatim ličnim primanjima za zaposlene	<p><u>Statistički indikator:</u> Broj isplatilaca ličnih primanja, broj zaposlenih radnika,</p>	Poreska uprava	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
(OPD1)	bruto lična primanja. <u>Periodika istraživanja:</u> Godišnje.				
Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica (GPP-FL)	<u>Statistički indikatori:</u> Broj prijava po vrstama obaveza, ukupan oporezivi dohodak, oporezivi dohodak od samostalne djelatnosti, oporezivi dohodak od imovine i imovinskih prava. <u>Periodika istraživanja:</u> Godišnje.	Poreska uprava	✓		
Prijava poreza na dobit (PD)	<u>Statistički indikatori:</u> Broj prijava poreza na dobit, iznos dobit/gubitak, iskazana dobit po rasponima. <u>Periodika istraživanja:</u> Godišnje.	Poreska uprava	✓		
Novčana masa – mjesečno istraživanje	<u>Statistički indikatori:</u> Osnovni monetarni agregati – novčana masa.. <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima .	Centralna banka Crne Gore	✓		
Obavezna rezerva – mjesečno istraživanje	<u>Statistički indikatori:</u> Izdvojena obavezna rezerva, osnovica za obračun obavezne rezerve, struktura izdvojene obavezne rezerve. <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.	Centralna banka Crne Gore	✓		
Tržište novca –	<u>Statistički indikatori:</u> Državni	Centralna banka	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
mjesečno istraživanje	<p>zapisi – vrijednost emitovanih/trажenih/prodatih državnih zapisa, kamatne stope na državne zapise, kupci državnih zapisa.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna..</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.</p>	Crne Gore			
Bilans stanja banaka– mjesečno istraživanje	<p><u>Statistički indikatori:</u> Pojedine pozicije bilansa stanja banaka: novčana sredstva, krediti, hartije od vrijednosti, ostala aktiva, depoziti, pozajmice, ostale obaveze, kapital.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna..</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.</p>	Centralna banka Crne Gore	✓		
Bilans stanja MFI– mjesečno istraživanje	<p><u>Statistički indikatori:</u> Pojedine pozicije bilansa stanja MFI: novčana sredstva, krediti, hartije od vrijednosti, ostala aktiva, pozajmice, ostale obaveze, kapital.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna..</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.</p>	Centralna banka Crne Gore	✓		
Kamatne stope banaka– mjesečno istraživanje	<p><u>Statistički indikatori:</u> Aktivne kamatne stope banaka.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna..</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u></p>	Centralna banka Crne Gore	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	Usaglašavanje sa EU standardima.				
Likvidnost bankarskog sistem- mjesečno istraživanje	<u>Statistički indikatori:</u> Pokazatelji likvidnosti banaka. <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode): Usaglašavanje sa EU standardima.	Centralna banka Crne Gore	✓		
Analiza javnog duga	<u>Statistički indikatori:</u> Stanje javnog duga po vrstama, projekcijama; korišćenje i amortizacija javnog duga; stepen zaduženosti. <u>Klasifikacija:</u> ESA 95. <u>Periodika indikatora:</u> Kvartalno.	Ministarstvo finansija	✓		
Analiza konsolidovane javne potrošnje	<u>Statistički indikatori:</u> Javni rashodi; javni prihodi; bilans javne potrošnje; pokazatelji (učešće javne potrošnje i deficita GDP-u). <u>Klasifikacija:</u> ESA 95. <u>Periodika indikatora:</u> Kvartalno.	Ministarstvo finansija	✓		
Berzansko poslovanje	<u>Statistički indikatori:</u> Tržišna kapitalizacija, prometi na berzama I broj transakcija . <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode): Usaglašavanje sa EU standardima.	Komisija za hartije od vrijednosti	✓		
Analiza instrumenata na finansijskom tržištu	<u>Statistički indikatori:</u> Struktura I trend prometa po pojedinim hartijama od vrijednosti (akcije, obveznice, investicioni fondovi). <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.	Komisija za hartije od vrijednosti	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode): Usaglašavanje sa EU standardima				
Analiza ovlašćenih učesnika na tržištu kapitala	<u>Statistički indikatori:</u> Učešće brokerskih kuća u prometu (po vrijednosti trgovine i broju transakcija), broj nesaldiranih transakcija <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.	Komisija za hartije od vrijednosti	✓		
Analiza strukture investitora u hartije od vrijednosti	<u>Statistički indikatori:</u> Struktura ulaganja u hartije od vrijednosti (pravna ili fizička lica, rezidenti ili nerezidenti...) <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.	Komisija za hartije od vrijednosti	✓		
Analiza kolektivnih investicionih šema	<u>Statistički indikatori:</u> Broj vlasnika akcija investicionih fondova – koncentracija, analiza portfelja investicionih fondova – koncentracija, broj članova penzionih fondova, analiza portfelja penzionih fondova – koncentracija <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima.	Komisija za hartije od vrijednosti	✓		

MONETARNA I FINANSIJSKA STATISTIKA I STATISTIKA TRGOVINE I BILANSA

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja

53. Trgovina robom

Trgovina robom-metodologija	Izmjene i dopune metodologije u cilju usklađivanja sa eventualnim izmjenama i dopunama u preporukama Statističkog ureda UN i usklađivanje sa izmjenama i dopunama u metodologiji Statističke agencije EU.	Zavod za statistiku	✓		
Trgovina robom: kvalitet, registri i novi indikatori	<p><u>Statistički indikatori:</u> Izvoz i uvoz po veličini i karakteristikama preduzeća; CIF/FOB trgovinski bilans. U okviru drugog opšteg indikatora prati se vrijednost uvezene robe, razvrstane po osnovnim pokazateljima na FOB paritetu, kao što su zemlje porijekla, zemlje uvoza, carinske tarife, vrste transporta i dr. sa ciljem da se izvrši prilagođavanje za potrebe platnog bilansa i nacionalnih računa.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna i godišnja.</p> <p>Usklađivanje metodologije robne trgovine sa metodologijom bilansa plaćanja i preporukama iz SNA1993. Dostavljanje agregiranih podataka po karakteristikama preduzeća Statističkoj agenciji EU u godišnjoj dinamici i korišćenje ažurnog stanja poslovnog registra za obradu.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Prikupljanje i proizvodnja za statistiku trgovine	<u>Statistički indikatori:</u> Podaci o izvozu i uvozu robe: vrijednost (franko državna	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
robom-COMEXT baza podataka	<p>granica) izvezene-uvezene robe u €, USA dolarima i odgovarajućoj valuti; količina u kilogramima i odgovarajućoj jedinici mjere; zemlja namjene-porijekla; vrsta izvezene-uvezene robe prema nomenklaturi carinske tarife, nomenklaturi statistike spoljne trgovine, klasifikaciji djelatnosti, stepenu obrade, ekonomskoj namjeni, stopi carine, poreza i akcizama i dr. Baza podataka Statističke agencije EU o izvozu i uvozu obuhvata sledeću grupu indikatora po proizvodima: kombinovane carinske tarife, po zemljama namjene-porijekla, statističkim procedurama, listama preferencijala, vidu transporta i zemlji registracije prevoznog sredstva.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.</p> <p>Saradnja sa administrativnim izvorom podataka u cilju blagovremenih izmjena i dopuna u proizvodnji podataka u skladu sa izmjenama u metodologiji statistike spoljne trgovine i zakonskim propisima koji regulišu ovu materiju. Planira se aktivna saradnja sa Statističkom agencijom EU kako bi se blagovremeno sprovodile neophodne izmjene i dopune u bazi COMEXT. Saradnja sa korisnicima ostaje kao važan segment u proizvodnji podataka.</p>				
Analize i pregovori u vezi trgovine i međunarodna	<u>Statistički indikator:</u> Uvoz po proizvodima i zemljama porijekla,	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
saradnja	<p>prosječnim carinskim stopama, primijenjenim carinskim stopama, vrstama dažbina, količini u jedinici mere i vrijednost uvezene robe, primijenjene necarinske mjere, kvote i dr. Ograničenja, kao i promjene u carinskoj tarifi u toku kalendarske godine po zemljama na koje se odnose i koje su ispregovarane u okviru sistema STO za potrebe STO i ITC, specijalizovane agencije UN UNCTAD.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p>Priprema podataka za međunarodne organizacije UN, MMF, OECD i specijalizovane agencije koje pokrivaju određene strateške sirovine. Priprema i analiza podataka za bilateralne i multilateralne pregovore sa drugim zemljama i međunarodnim organizacijama.</p> <p>Učestvovanje u tzv. mirror statistics analizama u okviru Međuvladinih komiteta za trgovinu, ekonomsku i naučno-tehničku saradnju u cilju otklanjanja razlika u podacima koji služe kao osnov za praćenje međusobne razmjene. Osim u okviru ovog komiteta planiraju se ove analize i bilateralno sa pojedinim zemljama ukoliko za to postoji interes, kao i za potrebe praćenja CEFTA sporazuma.</p>				

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja

54. Uslužna proizvodnja i platni bilansi

Platni bilans Crne Gore – mjesečno istraživanje	<p><u>Statistički indikatori:</u> Transakcije rezidenata Crne Gore sa nerezidentima. Podaci se iskazuju prema standardima MMF-a.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalno.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Usaglašavanje sa EU standardima i standardima MMF-a.</p>	Centralna banka Crne Gore	✓		
--	--	---------------------------	---	--	--

POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV

61. Korišćenje zemljišta i prirodnog okruženja (landscape)

Korišćenje zemljišta i daljinsko snimanje - korišćenje zemljišta	<p><u>Statistički indikatori:</u> Prikupljanje statističkih podataka o površinama zemljišta, prema načinu korišćenja, zasijanim površinama i vrstama usjeva (oko 55), kao i površinama ostalih zasada, ugara i neobrađenih oranica vrši se redovnim statističkim istraživanjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaci za preduzeća i zadruge prikupljaju se godišnjim izveštajima iz knjigovodstvenih i drugih evidencija; - podaci za privatna poljoprivredna gazdinstva 	Zavod za statistiku	✓		
---	--	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>predstavljaju procjene zasnovane na podacima sveobuhvatnog katastra.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje potpuna harmonizacija nakon uvođenja Istraživanja o strukturi farmi, poslije Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>				
Daljinsko snimanje (LUCAS _N_N)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o ukupnoj površini, površini voda, površini zemljišta, površini šumskog zemljišta, ostalog neplodnog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta, oranica, kao i podaci o zasijanim površinama, prema vrstama usjeva (glavni usjevi), pri čemu se prikupljanje statističkih podataka vrši putem daljinskog (satelitskog) snimanja.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Ne planira se uvođenje daljinskog snimanja (LUCAS survey) u periodu 2008.-2012. godina.</p>	Zavod za statistiku	✓		

62. Poljoprivredne strukture

Eurofarmova baza podataka	<p><u>Statistički indikatori:</u> Eurostatova baza podataka za istraživanja strukture poljoprivrednih gazdinstava (oko 400 obilježja u 13 različitim odeljaka).</p>	Zavod za statistiku	✓		
----------------------------------	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p><u>Periodika indikatora:</u> Prati istraživanje o strukturi farmi</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje i planira se njihovo uvođenje nakon uvođenja istraživanja o strukturi farmi, poslije Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>				
Standardna bruto marža (SGM)	<p><u>Statistički indikator:</u> Struktura poljoprivrednih gazdinstava - poljoprivredno zemljište prema načinu korišćenja, voćnjaci i vinogradi, tipologija poljoprivrednih gazdinstava i izračunavanje standardne bruto marže.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Sveobuhvatno istraživanje na svakih deset godina, a u međuvremenu, svake druge godine istraživanje na bazi uzorka.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje i planira se njihovo uvođenje nakon uvođenja istraživanja o strukturi farmi, poslije Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Rezultati istraživanja o strukturi farmi	<p><u>Statistički indikator:</u> Struktura poljoprivrednih gazdinstava: poljoprivredno zemljište prema načinu korišćenja, voćnjaci i vinogradi i tipologija poljoprivrednih gazdinstava.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Sveobuhvatno istraživanje na svakih deset godina, a u međuvremenu, svake druge godine istraživanje na bazi uzorka.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u</u></p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<u>kome se sprovode</u>): Indikatori ne postoje i planira se njihovo uvođenje poslije Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.				

63. Poljoprivredna monetarna statistika

Ekonomski računi za poljoprivredu	<p><u>Statistički indikatori:</u> Vrijednosni pokazatelji o prihodima i međufaznoj potrošnji u poljoprivredi.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2012. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Ekonomski računi za poljoprivredu - Indeks dohotka poljoprivrede	<p><u>Statistički indikatori:</u> Indeks dohotka poljoprivrede.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2012. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Ekonomski računi za šumarstvo	<p><u>Statistički indikatori:</u> Vrednosni pokazatelji o prihodima i međufaznoj potrošnji u šumarstvu.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje i ne planira se početak rada na njihovom uvođenju u periodu 2012. godina.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Ekonomski računi za poljoprivredu	<p><u>Statistički indikatori:</u> Statistika jedinične vrijednosti poljoprivrednih</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
(Unit vaues)	<p>proizvoda.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2012. godini.</p>				
Dohodak poljoprivrednog privatnog sektora	<p><u>Statistički indikator:</u> Pokazatelji o sveukupnim prihodima poljoprivrednih domaćinstava, kako bi se pratili nivo i struktura prihoda poljoprivrednih domaćinstava i vršila upoređivanja sa prihodnom situacijom drugih društveno-profesionalnih grupa.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na njihovoj daljoj harmonizaciji planiran je u 2012. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Indeksi poljoprivrede	<p><u>Statistički indikator:</u> Indeksi fizičkog obima poljoprivredne proizvodnje.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Djelimično harmonizovani indikatori. Početak rada na njihovoj daljoj harmonizaciji planiran je u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Apsolutne poljoprivredne cijene	<p><u>Statistički indikator:</u> Podaci o apsolutnim cijenama za glavne poljoprivredne proizvode i sredstva za proizvodnju.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Za sada postoje jedinične</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	cijene, koje se i publikuju. Pocetak rada na harmonizaciji planiran je za 2009. godinu.				
Apsolutne poljoprivredne cijene	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o apsolutnim cijenama za glavne poljoprivredne proizvode i sredstva za proizvodnju.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Za sada postoje jedinične cijene, koje se i publikuju. Pocetak rada na harmonizaciji planiran je za 2009. godinu.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Statistika poljoprivrednih cijena	<p><u>Statistički indikatori:</u> Indeksi cijena.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Pocetak rada na harmonizaciji planiran je za 2009. godinu.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Računi i cijene u poljoprivredi-razvoj	<p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Planirani razvoj i aktivnosti u okviru statističke teme Poljoprivredna monetarna statistika.</p>	Zavod za statistiku	✓		

64. Proizvodnja usjeva

Ratarstvo-rane procjene	<p><u>Statistički indikatori:</u> Prognoza prinosa glavnih usjeva na osnovu trenutnih statistika i informacija .</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna..</p>	Zavod za statistiku	✓		
--------------------------------	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	Indikatori postoje.				
Statistika voća i povrća	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o požetim površinama i prinosima povrća, kao i podaci o broju rodni stabala i prinosima voća.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se provode):</u> Indikatori postoje. Harmonizacija po uvođenje istraživanja na bazi uzorka za prikupljanje podataka o biljnoj proizvodnji korišćenjem statističkih metoda za ocjenjivanje i projekciju, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Statistika proizvodnje žitarica	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o požetim površinama i prinosima žitarica.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje. Harmonizacija po uvođenje istraživanja na bazi uzorka za prikupljanje podataka o biljnoj proizvodnji korišćenjem statističkih metoda za ocjenjivanje i projekciju, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Statistika biljne proizvodnje	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o požetim površinama i prinosima ostalih usjeva (industrijsko i krmno bilje).</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period</u></p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	u kome se sprovode): Indikatori postoje. Harmonizacija po uvođenje istraživanja na bazi uzorka za prikupljanje podataka o biljnoj proizvodnji korišćenjem statističkih metoda za ocjenjivanje i projekciju, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.				
Bilans žitarica	<u>Statistički indikatori:</u> Izrada godišnjih bilansa žita, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ishranu ljudi i zaliham na početku i kraju godine. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Bilans ratarskih kultura	<u>Statistički indikatori:</u> Izrada godišnjih bilansa glavnih ratarskih kultura, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ishranu ljudi i zaliham na početku i kraju godine. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Bilans stočne hrane	<u>Statistički indikatori:</u> Izrada godišnjih bilansa stočne hrane, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji i zaliham na početku i kraju godine. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Bilansi voća i povrća	<u>Statistički indikatori:</u> Izrada godišnjih bilansa glavnih vrsta voća i povrća, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ljudsku ishranu i	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	zalihama na početku i kraju godine. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.				
Bilans uljarica, ulja i masti	<u>Statistički indikator:</u> Izrada godišnjih bilansa uljarica, ulja i masti, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ljudsku ishranu i zalihama na početku i kraju godine. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Bilans krompira	<u>Statistički indikator:</u> Izrada godišnjeg bilansa krompira, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ljudsku ishranu i zalihama na početku i kraju godine. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Bilans vina	<u>Statistički indikator:</u> Izrada godišnjeg bilansa vina, gdje su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ljudsku ishranu i zalihama na početku i kraju godine. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Istraživanje plantažnim voćnjacima	o <u>Statistički indikator:</u> Površina i prinosi plantažnih voćnjaka. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Sveobuhvatno istraživanje svake pete godine, a u međuvremenu godišnje procjene. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori na godišnjem nivou postoje, planira se	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	uvođenje sveobuhvatnog istraživanja svake pete godine, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.				

65. Stočarska proizvodnja

Bruto domaća proizvodnja goveda (GIP za goveda)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj zaklanih goveda iz domaće proizvodnje, po vrstama.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Polugodišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikator postoji na godišnjem nivou, u toku je rad na harmonizaciji čiji je završetak planiran u 2012 godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Bruto domaća proizvodnja svinja (GIP za svinje)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj zaklanih svinja iz domaće proizvodnje.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikator postoji na godišnjem nivou, u toku je rad na harmonizaciji čiji je završetak planiran u 2012 godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Bruto domaća proizvodnja ovaca i koza (GIP za koze i ovce)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj zaklanih ovaca i koza iz domaće proizvodnje. Izvoz i uvoz zive stoke.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikator postoji za ovce, a za koze ne postoji. Početak rada na uvođenju indikatora za koze</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	je planiran u 2012 godini.				
Statistika živinarstva aktivnost inkubatora	- <u>Statistički indikatori:</u> Inkubacija jaja i proizvodnja pilića. <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje. Početak rada na uvođenju indikatora je planiran u 2012 godini.	Zavod za statistiku	✓		
Statistika živinarstva inkubatori, struktura	- <u>Statistički indikatori:</u> Struktura (kapacitet) inkubatora i broj nasađenih jaja prema namjeni živine (nosilje, meso). <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran za 2012. godinu.	Zavod za statistiku	✓		
Goveda regionima	po <u>Statistički indikatori:</u> Broj goveda po regionima. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje, izvršena harmonizacija.	Zavod za statistiku	✓		
Broj goveda prema veličini stada	<u>Statistički indikatori:</u> Distribucija broja goveda i broja gazdinstava prema veličini stada. <u>Periodika indikatora:</u> Dvogodišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje i planira se njihovo uvođenje nakon uvođenja Istraživanja o strukturi farmi, posle Popisa poljoprivrede, koji je	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	planiran u 2009. godini.				
Broj goveda	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj goveda, po kategorijama, kao rezultat statističkog istraživanja na uzorku.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Polugodišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje sa stanjem na dan 15.01. (godišnje istraživanje), po preporučenim kategorijama. Nastavak harmonizacije planira se nakon uvođenja Istraživanja o strukturi farmi, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Svinje po regionima	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj svinja po regionima.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje, izvršena harmonizacija.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Broj svinja prema veličini stada	<p><u>Statistički indikatori:</u> Distribucija broja svinja i broja gazdinstava prema veličini stada.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Dvogodišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje i planira se njihovo uvođenje nakon uvođenja Istraživanja o strukturi farmi, poslije Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Broj svinja	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj svinja, po kategorijama, kao rezultat statističkog istraživanja na bazi uzorka.</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Polugodišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje sa stanjem na dan 15.01. (godišnje istraživanje), po preporučenim kategorijama. Nastavak harmonizacije planira se nakon uvođenja Istraživanja o strukturi farmi, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>				
Ovce i koze - po veličini stada	<p><u>Statistički _____ indikatora:</u> Distribucija broja ovaca i koza, i broja gazdinstava prema veličini stada.</p> <p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Dvogodišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori ne postoje i planira se njihovo uvođenje nakon uvođenja Istraživanja o strukturi farmi, posle Popisa poljoprivrede, koji je planiran u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Broj ovaca i koza	<p><u>Statistički _____ indikatora:</u> Broj ovaca i koza, po kategorijama, kao rezultat statističkog istraživanja na bazi uzorka.</p> <p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje, izvršena harmonizacija.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Ovce i koze - po regionima	<p><u>Statistički _____ indikatora:</u> Broj ovaca i koza po regionima.</p> <p><u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Indikatori postoje, izvršena</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	harmonizacija.				
Klanje stoke	<p><u>Statistički indikatori:</u> Broj, bruto i neto težina zaklane stoke, po vrstama i kategorijama.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> U toku je pilot istraživanje u saradnji sa Veterinarskom upravom, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Ukoliko rezultati pilot istraživanja budu pozitivni, harmonizacija u 2009. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Bilans mesa	<p><u>Statistički indikatori:</u> Izrada godišnjeg bilansa mesa, gde su obuhvaćeni podaci o proizvodnji, uvozu, izvozu, domaćoj potrošnji, potrošnji za ljudsku ishranu i zalihama na početku i kraju godine.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u></p>	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Statistika živinarstva - trgovina piladima	<p><u>Statistički indikatori:</u> Izvoz i uvoz piladi prema porijeklu i namjeni.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran u 2012. godini.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Tov stoke i živine u preduzećima, zadrugama i u tovilištima individualnih proizvođača (po osnovu ugovora o kooperaciji)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o isporučenom broju tovljene stoke i živine za klanje, kao i podataka o broju i prometu vlastitih svinja.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
Klanje stoke u klanicama	<u>Statistički indikatori:</u> Podaci o broju i težini (bruto i neto) zaklane stoke i živine, količini sirovih masnoća i jestivih organa. <u>Periodika indikatora:</u> Kvartalna.	Zavod za statistiku	✓		
Veterinarske organizacije zaposleni	<u>Statistički indikatori:</u> Podaci o broju veterinarskih organizacija (specijalističkih instituta, ambulanti, stanica i centara za veštačko osjemenjavanje) i zaposlenih (veterinara, tehničara i bolničara). <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku	✓		

66. Agro-industrijska statistika

Agro-industrijska statistika	<u>Statistički indikatori:</u> Statistika hrane. Nivo diseminacije: Crna Gora. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Ažuriranje baza podataka i meta-podataka 2012.	Zavod za statistiku	✓		
Statistika proizvodnje mlijeka - struktura po mljekarama	<u>Statistički indikatori:</u> Aktivnost mljekara - količina mlijeka prikupljena direktno sa farmi ili preko otkupnih stanica i utrošeno mlijeko kao sirovina u proizvodnji mliječnih proizvoda i količina proizvedenih mliječnih proizvoda - po grupama (svježi proizvodi, mliječni napici, proizvodi u prahu, maslac i sir). <u>Periodika indikatora:</u> Trogodišnja.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2009. godini.				
Statistika mlijeka - sadržaj proteina	<u>Statistički indikatori:</u> Sadržaj proteina u mlijeku i mliječnim proizvodima. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran u 2009. godini.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Statistika mlijeka po regionima	<u>Statistički indikatori:</u> Proizvodnja kravljeg mlijeka po regionima. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2009. godini.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Bilans mlijeka	<u>Statistički indikatori:</u> Izrada godišnjeg bilansa mlijeka. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2009. godini.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Stočna proizvodnja – snabdijevanje mlijekom	<u>Statistički indikatori:</u> Prikupljeno kravlje mlijeko i dobijeni mliječni proizvodi. <u>Periodika indikatora:</u> Mjesečna. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2009. godini.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
Stočna proizvodnja - statistika mlijeka (mljekare)	<u>Statistički indikatori:</u> Proizvodnja i prerada mlijeka u mljekarama. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2009. godini.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		
Stočna proizvodnja - statistika mlijeka (privatna gazdinstva)	<u>Statistički indikatori:</u> Proizvodnja i prerada mlijeka u privatnim gazdinstvima. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Početak rada na harmonizaciji planiran je u 2009. godini.	Zavod za statistiku u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	✓		

67. Ostala statistika poljoprivrede

Statistika životne sredine - poljoprivrede-razvoj i proizvodnja	<u>Statistički indikatori:</u> Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta. Potrošene količine vode u poljoprivredi. Potrošene količine vode u ribarstvu. Potrošene količine biocida. Nutrienti u vodi, zemljištu i vazduhu (iz pesticida, hemikalija i đubriva). Potrošene količine pesticida. Potrošene količine mineralnih đubriva. Potrošene količine organskih đubriva. Potrošene količine kreča u poljoprivredi i ribarstvu.	Zavod za statistiku	✓		
--	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Harmonizacija sa nacionalnom i EU regulativom planirana je u periodu 2009-2013. godina.				

68. Statistika šumarstva

Statistika šumarstva	<u>Statistički indikator:</u> Podizanje, gajenje, iskorišćavanje šuma, građevinski objekti, saobraćajnice i mehanizacija, štete u šumama, površine šuma i lov. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja i višegodišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Revizije postojećih metodologija u periodu 2009-2010. godina.	Zavod za statistiku	✓		
-----------------------------	--	---------------------	---	--	--

69. Statistika ribarstva

Statistika ulova ribe	<u>Statistički indikator:</u> Ulov ribe (privredni i sportski ribolov) po vrstama ribe, u rekama, jezerima i kanalima, broj sportskih i privrednih ribara,	Zavod za statistiku	✓		
------------------------------	--	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	sredstva i oprema za ulov ribe. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> U toku je rad na harmonizaciji čiji završetak je planiran u 2010. godini.				
Statistika akvakulture	<u>Statistički indikator:</u> Gajenje ribe i mlađi u ribnjacima, prema vrsti ribnjaka, kapacitet ribnjaka i broj zaposlenih. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> U toku je rad na harmonizaciji čiji završetak je planiran u 2010. godini.	Zavod za statistiku	✓		
Godišnje istraživanje ribarstvu o	<u>Statistički _____ indikator:</u> Proizvodnja ribe, prerada ribe i izrada godišnjeg bilansa ribe. <u>Periodika _____ indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> U toku je rad na harmonizaciji čiji završetak je planiran u 2010. godini.	Zavod za statistiku	✓		

VIŠEDOMENSKA STATISTIKA

70. Održivi razvoj

Ekonomski razvoj	<u>Statistički indikator:</u> Dugoročno obrazovanje; ukupna stopa	Zavod za statistiku	✓		
-------------------------	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>zaposlenosti po polu i nivou najvišeg završenog obrazovanja; ukupna stopa zaposlenosti po polu, starosti i nivou najvišeg završenog obrazovanja; stopa nezaposlanosti prema regionalnom presjeku i produktivnost po radnom času.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Planira se uvođenje novih istraživanja kojima bi se prikupljali podaci o troškovima rada i zaradama po času.</p>				
Siromaštvo i društveno isključivanje-izolovanost (društvena margina)	<p><u>Statistički indikator:</u> Ukupna stopa dugoročne nezaposlenosti; jaz između plata po polovima; ukupna stopa veoma duge nezaposlenosti; lica do 59 godina starosti koja žive u domaćinstvima bez zaposlenih; po starosnim grupama; prevremeno napuštanje školovanja i lica sa niskim stepenom obrazovanja prema starosnim grupama.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Zemljište	<p><u>Statistički indikator:</u> Korišćenje zemljišta, promjena namjene zemljišta, degradacija i desertifikacija; obradivo zemljište pod stalnim kulturama; korišćenje đubriva; korišćenje pesticida; poljoprivredne površine sa primjenom agroekoloških mjera; udio zemljišta prekriven šumom i</p>	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<p>procenat šuma izložen defolaciji.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Harmonizacija redovnih statističkih istraživanja iz poljoprivrede 2008-2013.godina.</p>				
Saobraćaj	<p><u>Statistički idikator:</u> Energetska intezivnost saobraćaja; potrošnja energije za transport u odnosu na količinu tereta ili broj povezanih putnika i poređeno rastojanje.</p> <p>Jedinica mjere: MJ/t/km za teret i MJ/putniku/km za putnike.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p>	Zavod za statistiku	✓		

71. Statistika životne sredine i indikatori

Podržavanja primjene glavnih pokazatelja u domenu životne sredine	<p><u>Statistički idikator:</u> Korišćenje svežih voda, prečišćavanje otpadnih voda, stvaranje, obrada i odlaganje komunalnog otpada; stvaranje, obrada i odlaganje opasnog otpada i računi za zaštitu životne sredine</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti (period u</u></p>	Zavod za statistiku	✓		
--	---	---------------------	---	--	--

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	<u>kome se sprovode):</u> Usklađivanje sa nacionalnim i EU standardima i zahtjevima				
Statistika otpada i reciklaže	<u>Statistički indikatori:</u> Količine sakupljenog komunalnog otpada, odlaganje otpada, ukupne obrađene količine otpada; stvaranje otpada po industrijskim aktivnostima. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> U periodu 2008-2010. godina planira se kompletiranje baze podataka o stvaranju, sortiranju, obnavljanju, recikliranju i odlaganju opasnog i neopasnog otpada.	Zavod za statistiku	✓		
Statistika voda	<u>Statistički indikatori:</u> Količine zahvaćenih, korišćenih i ispuštenih voda; količine otpadnog kanalizacionog mulja. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja. <u>Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode):</u> Do 2011. godine sprovede se revizija istraživanja o vodama (Vod1, Vod-2v, Vod-2k, Vod-3 i Vod-4) u cilju usklađivanja sa nacionalnim i EU standardima i zahtevima.	Zavod za statistiku	✓		
Računi životne sredine i statistika troškova za zaštitu životne sredine	<u>Statistički indikatori:</u> Ukupni računi, takse i troškovi za zaštitu životne sredine; ukupni računi, takse i troškovi za zaštitu prirodnih resursa i ukupni računi, takse i troškovi za zaštitu vazduha. <u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.	Zavod za statistiku	✓		

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	Planirane aktivnosti (period u kome se sprovode): Do 2012. godine planirano je kompletiranje baze podataka o računima za zaštitu životne sredine.				

73. Nauka i tehnologija

Statistika naučnoistraživačke djelatnosti	<p><u>Statistički indikatori:</u> Podaci o organizacijama koje se bave naučnoistraživačkom djelatnošću, prema statusu, broju zaposlenih, vrsti djelatnosti i naučnoj oblasti; podaci o zaposlenim naučnim radnicima i istraživačima prema polu, starosnoj strukturi, nivou obrazovanja i vrsti radnog vremena; podaci o naučnim radovima prema vrsti, prihodima prema izvoru, rashodima prema tipu NIRO i grani istraživanja.</p> <p><u>Periodika indikatora:</u> Godišnja.</p> <p><u>Planirane aktivnosti: (period u kome se sprovode):</u> Prilagođavanje metodologije novim zakon. normama i uredbama do 2013.godine.Usklađivanje sa nacionalnim zakonima, međunarodnim standardima i preporukama u oblasti nauke.</p>	Zavod za statistiku	✓		
--	---	---------------------	---	--	--

74. Geografski informacioni sistem

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
Geografski informacijski sistem (GISCO)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Jedinice registra prostornih jedinica do nivoa naselja.</p> <p>Istraživanje u fazi razvoja a odnosi se na razvijanje postojećeg načina grafičke prezentacije podataka. Uvođenje naprednih alata za razvoj geografskog informacionog sistema i uključivanje u Eurostatov Geografski informacijski sistem (GISCO). Formiranje GIS grupe, edukacija, organizovanje baza i diseminacija.</p>	Zavod za statistiku	✓		
Registar prostornih jedinica (RPJ)	<p><u>Statistički indikatori:</u> Položaj, područje i granice i podaci o matičnim brojevima i nazivima upravnih jedinica, gradova i opština, naselja, mjesnih zajednica, jedinica lokalne uprave, katastarskih opština, statističkih i popisnih krugova, ulica i trgova, zgrada s pripadajućim kućnim brojevima, u nadležnosti Uprave za nekretnine.</p> <p>Grafički podaci o prostornim jedinicama do nivoa statističkog kruga u digitalnom obliku.</p> <p>Alfanumerički podaci o prostornim jedinicama do nivoa kućnog broja.</p> <p>Održavanje i razvoj Registra prostornih jedinica i povezivanje baze Registra prostornih jedinica sa ostalim statističkim bazama radi integrisanog pristupa ažuriranju podataka, usklađivanje Zakona o registru prostornih jedinica, priprema metodologije za</p>	Zavod za statistiku	✓	✓	✓

Razvojni ciljevi	Pregled glavnih rezultata (diseminacija po svakoj oblasti, periodika diseminacije, glavni pregledi usklađeni sa međunarodnim standardima)	Naziv odgovornog proizvođača statistike	Nivo diseminacije		
			nacionalni	opštine	naselja
	vođenje jedinstvene evidencije i registra prostornih jedinica kao i revizija dokumenata statističkih i popisnih krugova za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova .				

Ovaj program objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“

Broj: _____

Podgorica, _____ 2009.godine.

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Milo

Đukanović,s.r

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Programa 2009. - 2013.godine sadržan je u članu 18 stav 2 Zakona o statistici i statističkom sistemu Crne Gore ("Sl.list RCG", br.69/05) kojim je propisano da Vlada Crne Gore donosi Program 2009. – 2013.godine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE PROGRAMA

Donošenjem Zakona o statistici i statističkom sistemu Crne Gore nastala je obaveza za proizvođače statistike da donesu Program statističkih istraživanja (za period od pet godina). Po prvi put ove godine donosi se Program 2009. – 2013.godine za sve proizvođače statistike, koji je osnov za donošenje Godišnjih planova svih proizvođača.

Program 2009. – 2013.godine možemo nazvati „krovnim dokumentom“ za sve nosioce statističkih aktivnosti tj. davaoce i korisnike statističkih podataka.

Sprovođenjem ovog Programa veoma je složen i zahtjevan proces koji se zasniva na kontinuiranoj saradnji svih učesnika statističkog sistema, kao i sistemskom praćenju i primjenjivanju međunarodnih standarda i preporuka.

Ovaj Program u narednih pet godina s jedne strane znači razvoj statistike po međunarodnim standardima, a s druge strane znači limitiranost razvoja statistike postojećim stanjem i raspoloživim resursima. Iz tih razloga ovaj Program može zadovoljiti samo dio statističkih potreba Crne Gore, i ako su potrebe, htjenja i ciljevi države mnogo veći.

Program 2009. – 2013.godine omogućava: realnu sliku statistike u društvu, svim korisnicima pouzdane statističke podatke, objektivne informacije o stanju i kretanjima u pojedinim oblastima društva, međunarodno uporedive podatke i td.

Prema gore citiranom Zakonu Program sadrži četiri cjeline i to: prva -pregled razvojnih ciljeva; druga – pregled glavnih rezultata statistike koji objedinjava diseminaciju po svakoj oblasti, periodiku diseminacije, glavne preglede usklađene sa međunarodnim standardima; treća – naziv odgovornog proizvođača statistike i četvrta – nivo diseminacije (nacionalni, opštine, naselja).

S obzirom na dužinu trajanja ovog Programa, pojedini proizvođači statistike zadržavaju za sebe pravo da se zbog zakonskih promjena – izmijene, dopune pojedina statistička istraživanja. Oni bi to predvidjeli Godišnjim planom, s obzirom da je on sastavni dio Programa.

Statistička istraživanja utvrđena Programom i Godišnjim planovima od velikog su značaja za Crnu Gore, jer daju glavne strateške pravce razvoja statistike u narednom periodu.

III SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG PROGRAMA

Za sprovođenje ovog Programa obezbijedit će se sredstva u budžetu Crne Gore.

Aneksi:

Error! No index entries found.